

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ЈП СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СРЈ - Београд
Јована Ристића 1 - Жиро - рачун
40802-603-0-5021943

Петак 10. мај 2002.

БРОЈ 25

БЕОГРАД

ГОД. XI

Цена овог броја је 235,00 динара.
Претплата цена на „Службени лист СРЈ“ и
„Службени лист СРЈ - Међународни уговори“ за
2002. годину износи 10.800 динара плус порез на промет

215.

На основу члана 4. став 1. и члана 11. Закона о стандардизацији („Службени лист СРЈ“, бр. 30/96, 59/98 и 70/2001), директор Савезног завода за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О УТВРЂИВАЊУ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ СТАНДАРДА ЗА ПРИМЕНУ СТАТИСТИЧКИХ МЕТОДА У ОБЛАСТИ ГРАЂЕВИНАРСТВА

1. Утврђује се југословенски стандард за примену статистичких метода у области грађевинарства:

Статистичке методе за управљање квалитетом грађевинских материјала и компонената _____ JUS ISO 12491

2. Југословенски стандард из тачке 1. овог решења објављен је у посебном издању Савезног завода за стандардизацију.

Р. бр. 5/2-01-1/13 _____ Директор
25. априла 2002. године Савезног завода за стандардизацију
Београд **Бранко Мијовић**, с. р.

216.

На основу члана 4. став 1. и члана 11. Закона о стандардизацији („Службени лист СРЈ“, бр. 30/96, 59/98 и 70/2001), директор Савезног завода за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О УТВРЂИВАЊУ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА ЗА БЕЗБЕДНОСТ МАШИНА

1. Утврђују се југословенски стандарди за безбедност машина:

1) Безбедност машина. Мере људског тела. Део 1: Основи за утврђивање мера отвора за улаз човека целим телом у машину _____ JUS EN 547-1

2) Безбедност машина. Мере људског тела. Део 2: Основе за одређивање мера прилазних отвора _____ JUS EN 547-2

3) Безбедност машина. Мере људског тела. Део 3: Антропометријски подаци _____ JUS EN 547-3

2. Југословенски стандарди из тачке 1. овог решења објављени су у посебном издању Савезног завода за стандардизацију.

Р. бр. 5/2-01-1/14 _____ Директор
25. априла 2002. године Савезног завода за стандардизацију
Београд **Бранко Мијовић**, с. р.

217.

На основу члана 4. став 1. и члана 11. Закона о стандардизацији („Службени лист СРЈ“, бр. 30/96, 59/98 и 70/2001), директор Савезног завода за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О УТВРЂИВАЊУ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА ЗА ТЕРЕТНЕ КОНТЕЈНЕРЕ

1. Утврђују се југословенски стандарди за теретне контејнере:

1) Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање. Део 1: Универзални контејнери за општу намену. Измене и допуне 1: 1AAA и 1BBB контејнери _____ JUS ISO 1496-1/Amd.1

2) Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање. Део 1: Универзални контејнери за општу намену. Измене и допуне 2 _____ JUS ISO 1496-1/Amd.2

3) Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање. Део 3: Контејнер-цистерне за течности, гасове и суве расуте терете под притиском _____ JUS ISO 1496-3

4) Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање. Део 4: Контејнери за терет у сувом расутом стању на атмосферском притиску. Измене и допуне 1: 1AAA и 1BBB контејнери _____ JUS ISO 1496-4/Amd.1

5) Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање. Део 5: Контејнер-платформе и контејнери типа платформе. Измене и допуне 1: 1AAA и 1BBB контејнери _____ JUS ISO 1496-5/Amd.1

6) Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање. Део 5: Контејнер-платформе и контејнери типа платформе. Измене и допуне 2 _____ JUS ISO 1496-5/Amd.2

2. Југословенски стандарди из тачке 1. овог решења објављени су у посебном издању Савезног завода за стандардизацију.

3. Југословенски стандард из тачке 1. овог решења замењује југословенски стандард, и то:

– југословенски стандард из одредбе под 3) овог решења замењује југословенски стандард:

Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање.

Део 3: Контејнер-цистерне за течности, гасове и чврсте материје у сувом, расутом стању, под притиском _____ JUS ISO 1496-3

Р. бр. 5/2-01-1/15 _____ Директор
25. априла 2002. године Савезног завода за стандардизацију
Београд **Бранко Мијовић**, с. р.

218.

На основу члана 4. став 1. и члана 11. Закона о стандардизацији („Службени лист СРЈ“, бр. 30/96, 59/98 и 70/01), директор Савезног завода за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О ПРЕСТАЈУ ВАЖЕЊА ОДРЕДБЕ СТАВА 6. ТАЧКЕ 1. РЕШЕЊА О ЈУГОСЛОВЕНСКИМ СТАНДАРДИМА ЗА ТЕРЕТНЕ КОНТЕЈНЕРЕ

1. Престаје да важи одредба става 6. тачке 1. Решења о југословенским стандардима за теретне контејнере („Службени лист СРЈ“, бр. 61/97), којом је прописан југословенски стандард, и то:

Теретни контејнери серије 1. Спецификација и испитивање. Део 3: Контејнер-цистерне за течности, гасове и чврсте материје у сувом, расутом стању, под притиском _____ JUS ISO 1496-3

2. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

Р. бр. 5/2-01-1/16

25. априла 2002. године
Београд

Директор
Савезног завода за стандардизацију
Бранко Мијовић, с. р.

219.

На основу члана 64. тач. 1. до 3. и тачка 5. Закона о рачуноводству („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96, 74/99, 22/2001 и 70/2001), Савезни завод за статистику утврђује

КОЕФИЦИЈЕНТЕ

РАСТА ЦЕНА У САВЕЗНОЈ РЕПУБЛИЦИ ЈУГОСЛАВИЈИ

1. Месечни коефицијент раста цена на мало у априлу 2002. године у односу на март 2002. године је 0,009.
2. Коефицијент раста цена на мало од почетка године до краја априла 2002. године је 0,034.
3. Коефицијент просечног месечног раста цена на мало од почетка године до краја априла 2002. године је 0,008.
4. Коефицијент раста цена на мало у априлу 2002. године у односу на исти месец 2001. године је 0,211.

Бр. 3304-1/5
8. маја 2002. године
Београд

Заменик директора
Савезног завода за статистику
др **Ранко Недељковић**, с. р.

220.

ОДЛУКА

О ОЦЕЊИВАЊУ САГЛАСНОСТИ ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 27. ПРАВИЛНИКА О ОРГАНИЗАЦИЈИ РАДА НОВИНСКЕ АГЕНЦИЈЕ ТАНЈУГ СА УСТАВОМ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1. Савезни уставни суд, Решењем Ш У број 51/2000 од 16. јануара 2002. године, поводом иницијативе Зорице Никчевић, Гордане Лучић и Бранка Шумана, сви из Београда, покренуо је поступак за оцењивање сагласности одредбе члана 27. Правилника о организацији рада Новинске агенције Танјуг од 9. марта 1999. године, са Уставом Савезне Републике Југославије и решење доставио на одговор доносиоцу акта.

Доносилац акта није доставио одговор Суду у остављеном року.

2. Одредбом члана 27. Правилника о организацији рада Новинске агенције Танјуг одређено је да Правилник ступа на снагу даном усвајања.

3. Одредбом члана 116. Устава СРЈ утврђено је да закони, други прописи и општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања, осим ако се из оправданих разлога утврђених при њиховом доношењу, не предвиди да ступе на снагу раније.

Из цитиране одредбе члана 116. Устава СРЈ, по схватању Савезног уставног суда, произлази да наведена одредба Правилника није сагласна са Уставом СРЈ, јер на основу Устава СРЈ, општи акти не могу да ступе на снагу пре него што се на одговарајући начин објаве.

Исто тако, по схватању Суда, Устав допушта, само изузетно, да општи акти ступе на снагу у року краћем од осам дана од дана њиховог објављивања. За ову могућност Устав захтева утврђивање оправданих разлога при доношењу општег акта. Савезни уставни суд сматра да интереси поштовања начела владавине права, уставности и законитости налажу доносиоцима општих аката поштовање наведеног рока од осам дана за њихово ступање на снагу, јер се на тај начин омогућава да се грађани, запослени и други, упознају са својим правима и обавезама.

4. Савезни уставни суд, на основу одредбе члана 124. став 1. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије и одредбе члана 68. став 1. тачка 2) Закона о Савезном уставном суду („Службени лист СРЈ”, бр. 36/92), на седници одржаној 17. априла 2002. године, донео је

Одлуку

Утврђује се да одредба члана 27. Правилника о организацији рада Новинске агенције Танјуг од 9. марта 1999. године, није сагласна са Уставом Савезне Републике Југославије.

Савезни уставни суд донео је ову одлуку у саставу: в.д. председника Савезног уставног суда судија проф. др Момчило Грубач и судије – Милорад Гогић, мр Миломир Јаковљевић, Веселин Лекић и Александар Симић.

Ш У број 51/2000
17. априла 2002. године
Београд

В.д. председника
Савезног уставног суда
судија, проф. др **Момчило Грубач**, с. р.

221.

ОДЛУКА

О ОЦЕЊИВАЊУ САГЛАСНОСТИ ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 8. ПРАВИЛНИКА О СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЕСТА У НОВИНСКОЈ АГЕНЦИЈИ ТАНЈУГ СА УСТАВОМ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1. Савезни уставни суд, Решењем Ш У број 52/2000 од 16. јануара 2002. године, поводом иницијативе Зорице Никчевић, Гордане Лучић и Бранка Шумана, сви из Београда, покренуо је поступак за оцењивање сагласности одредбе члана 8. Правилника о систематизацији радних места у Новинској агенцији Танјуг од 9. марта 1999. године, са Уставом Савезне Републике Југославије и решење доставио на одговор доносиоцу акта. Доносилац акта није доставио одговор Суду у остављеном року.

2. Одредбом члана 8. Правилника о систематизацији радних места у Новинској агенцији Танјуг одређено је да Правилник ступа на снагу даном усвајања.

3. Одредбом члана 116. Устава СРЈ утврђено је да закони, други прописи и општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања, осим ако се из оправданих разлога утврђених при њиховом доношењу, не предвиди да ступе на снагу раније.

Из цитиране одредбе члана 116. Устава СРЈ, по схватању Савезног уставног суда, произлази да наведена одредба Правилника није сагласна са Уставом СРЈ, јер на основу Устава СРЈ, општи акти не могу да ступе на снагу пре него што се на одговарајући начин објаве.

Исто тако, по схватању Суда, Устав допушта само изузетно да општи акти ступе на снагу у року краћем од осам дана од дана њиховог објављивања. За ову могућност Устав захтева утврђивање оправданих разлога при доношењу општег акта. Савезни уставни суд сматра да интереси поштовања начела владавине права, уставности и законитости налажу доносиоцима општих аката поштовање наведеног рока од осам дана за њихово ступање на снагу јер се на тај начин омогућава да се грађани, запослени и други, упознају са својим правима и обавезама.

4. Савезни уставни суд, на основу одредбе члана 124. став 1. тачка 2) Устава СРЈ и одредбе члана 68. став 1. тачка 2) Закона о Савезном уставном суду („Службени лист СРЈ”, бр. 36/92), на седници одржаној 17. априла 2002. године, донео је

Одлуку

Утврђује се да одредба члана 8. Правилника о систематизацији радних места у Новинској агенцији Танјуг од 9. марта 1999. године, није сагласна са Уставом Савезне Републике Југославије.

Савезни уставни суд донео је ову одлуку у саставу: в.д. председника Савезног уставног суда судија проф. др Момчило Грубач и судије – Милорад Гогић, мр Миломир Јаковљевић, Веселин Лекић и Александар Симић.

Ш У број 52/2000
17. априла 2002. године
Београд

В.д. председника
Савезног уставног суда
судија, проф. др **Момчило Грубач**, с. р.

222.

На основу члана 31. и члана 33. став 1. Закона о девизном пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 23/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ РАДА ДЕВИЗНОГ ТРЖИШТА

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Овом одлуком прописују се услови и начин рада девизног тржишта, односно послови куповине и продаје девиза и ефективног страног новца између учесника на девизном тржишту, у складу са Законом о девизном пословању.

2. На девизном тржишту купују се и продају девизе и ефективни страни новац, и то:

- девизе на састанку међубанкарског девизног тржишта - промптно,
- девизе непосредно - промптно и на термин,
- ефективни страни новац - непосредно и промптно.

3. Промптна куповина и продаја девиза и ефективног страног новца, у смислу ове одлуке, јесте куповина и продаја за динаре чији рок извршења не може бити дужи од два радна дана од дана закључења купопродајног уговора.

Куповина и продаја девиза на термин, у смислу ове одлуке, јесу куповина и продаја за динаре чији је рок извршења дужи од два радна дана, али не дужи од једне године од дана закључења купопродајног уговора.

4. Куповина и продаја девиза на термин врше се по курсевима које договоре уговорне стране, с тим што ти курсеви могу одступати од курсева по којима се врши промптна куповина и продаја девиза за износ разлике између каматних стопа на динаре и каматних стопа на валуте које су предмет куповине, односно продаје на термин.

5. Овлашћене банке, односно банке могу у своје име и за свој рачун на девизном тржишту куповати и продавати девизе и ефективни страни новац за потребе свог пословања, у складу с показатељем девизног ризика који на крају сваког радног дана не може бити већи од 30%.

Показатељ девизног ризика из става 1. ове тачке, овлашћене банке, односно банке исказују у Дневном извештају о показатељу девизног ризика овлашћене банке, односно банке - на Образцу 1, који је одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

Ако овлашћене банке, односно банке имају показатељ девизног ризика већи од 30% а исказују отворену дугу девизну позицију у одређеној страниј валути, не могу куповати девизе и ефективни страни новац у тој валути, а ако исказују отворену кратку девизну позицију у одређеној страниј валути - не могу продавати девизе и ефективни страни новац у тој валути.

6. Овлашћене банке, односно банке дужне су да Народној банци Југославије достављају следеће податке:

- девизну позицију (Образац 2),
- одлив девиза за плаћање према иностранству и исплате физичким лицима (Образац 3),
- извештај о укупној купопродаји девиза и ефективног страног новца од резидената и нерезидената (Образац 4),
- извештај о реализованој непосредној продаји девиза и ефективног страног новца другој овлашћеној банци, односно банци (Образац 5).

Обрасци из става 1. ове тачке штампани су уз ову одлуку и њен су саставни део.

7. Овлашћене банке, односно банке дужне су да Народној банци Југославије податке из тачке 5. став 2. и тачке 6. став 1. ове одлуке достављају до 10 часова сваког радног дана за претходни радни дан.

Веродостојност података из става 1. ове тачке печатом и својим потписом оверава генерални директор овлашћене банке, односно банке или лице које он овласти.

II. КУПОВИНА И ПРОДАЈА ДЕВИЗА НА САСТАНКУ МЕЃУБАНКАРСКОГ ДЕВИЗНОГ ТРЖИШТА

8. Овлашћене банке и Народна банка Југославије организују састанак међубанкарског девизног тржишта.

Начин рада и ток одржавања састанка међубанкарског девизног тржишта уређује се пословником о раду тог тржишта.

Састанак међубанкарског девизног тржишта одржава се сваког радног дана у 11.30 часова.

На састанку међубанкарског девизног тржишта учествује и Народна банка Југославије.

Састанком међубанкарског девизног тржишта руководи лице овлашћено пословником о раду тог тржишта.

9. Овлашћене банке не могу учествовати на састанку међубанкарског девизног тржишта ако су неликвидне у смислу Закона о банкама и другим финансијским организацијама („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 61/95 и 44/99), ако не поступају у складу са тач. 5. и 6. ове одлуке и ако Народној банци Југославије не достављају своје курсне листе за девизе и ефективни страни новац из тачке 18. став 3. и тачке 19. став 3. те одлуке.

10. Састанак међубанкарског девизног тржишта организује се у облику фиксинг састанка.

Овлашћене банке пријављују лицу из тачке 8. став 5. ове одлуке намеру да купе или продају девизе, уз спецификацију износа и курса, у писменој или електронској форми - на образцима 6 и 7, који су одштампани уз ову одлуку и њен су саставни део.

Овлашћене банке могу, уместо одређивања курса, назначити да намеравају да купе или продају девизе по најповољнијем курсу који се постигне на састанку међубанкарског девизног тржишта.

На састанку међубанкарског девизног тржишта може се куповати и продавати само евро.

11. На састанку међубанкарског девизног тржишта се укрштањем понуђених куповних и продајних курсева формира фиксинг курс динара према евр - на нивоу на коме је могуће обавити највише пријављених куповина и продаја.

Курс динара према евр из става 1. ове тачке формиран на састанку међубанкарског девизног тржишта примењује се на све куповине и продаје евра закључене на том састанку.

12. Куповина и продаја евра на састанку међубанкарског девизног тржишта потврђује се закључницом - на Образцу 8, који је одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део. Ту закључницу потписују овлашћени представници купца и продавца, при чему једна копија закључнице остаје у архиви састанка међубанкарског девизног тржишта.

13. Курс динара према евр из тачке 11. став 1. ове одлуке истовремено је званични средњи курс динара према евр.

На основу курса из става 1. ове тачке, формирају се, применом принципа правилно укрштених курсева - званични средњи курсеви динара према другим валутама утврђени прописом Народне банке Југославије.

Листу званичних средњих курсева динара за валуте из ст. 1. и 2. ове тачке утврђује и оверава лице из тачке 8. став 5. ове одлуке.

Листа званичних средњих курсева динара из става 3. ове тачке објављује се један час после закључења састанка међубанкарског девизног тржишта и доставља овлашћеним банкама.

14. Званични средњи курсеви динара утврђени на начин из тачке 13. ове одлуке се за потребе статистике и књиговодства примењују наредног дана од дана одржавања састанка међубанкарског девизног тржишта.

Званични средњи курсеви динара утврђени последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина, примењују се на обрачун царине и других увозних дажбина у складу са законом којим се уређују царине.

III. ФОРМИРАЊЕ, ОБЈАВЉИВАЊЕ И ПРИМЕНА КУРСЕВА НАРОДНЕ БАНКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

15. Званични средњи курсеви динара из тачке 13. ове одлуке истовремено су средњи курсеви динара за девизе Народне банке Југославије.

Куповни и продајни курсеви Народне банке Југославије за девизе и куповни и продајни курсеви Народне банке Југославије за ефективни страни новац формирају се одузимањем, односно додавањем маржи за девизе и ефективни страни новац, при чему висину маржи утврђује гувернер Народне банке Југославије.

16. Народна банка Југославије сваког радног дана формира своје курсне листе за девизе и за ефективни страни новац, после закључења састанка међубанкарског девизног тржишта.

Формирану курсну листу за девизе Народна банка Југославије објављује и доставља овлашћеним банкама један сат после закључења састанка међубанкарског девизног тржишта и примењује је до објављивања наредне курсне листе за девизе.

Формирану курсну листу за ефективни страни новац Народна банка Југославије објављује и доставља резидентима који имају овлашћење Народне банке Југославије за обављање мењачких послова најкасније до 19 часова истог дана.

Курсна листа из става 3. ове тачке важи наредног дана од дана објављивања.

Народна банка Југославије непосредно купује и продаје девизе и ефективни страни новац овлашћеним банкама, односно банкама, резидентима који имају овлашћење за обављање мењачких послова и резидентима - државним органима и организацијама, по курсевима из курсних листи из ове тачке.

17. Народна банка Југославије и резиденти који имају овлашћење Народне банке Југославије за обављање мењачких послова и који те послове обављају у своје име а за рачун Народне банке Југославије, при обављању мењачких послова утврђују куповни и продајни курс за ефективни страни новац и за чекове - у распону између куповног и продајног курса за ефективни страни новац Народне банке Југославије из курсне листе из тачке 16. став 3. ове одлуке, при чему куповни курс за чекове не може бити мањи од куповног курса за ефективни страни новац.

2.4.	Обавезе по уговорима у рекуповини								
1	2	3	4	4a	5	5a	6	6a	7
2.5.	Обавезе по основу финансијских деривата								
2.6.	Остала девизна пасива								
II.	УКУПНА ПАСИВА:								
3.	Отворена дуга девизна позиција (I-II)								
4.	Отворена кратка девизна позиција (II-I)								
5.	Укупна отворена девизна позиција (3+4)								
6.	Капитал банке								
7.	Показатељ девизног ризика (5:6)*100 (у %)								

У _____, _____ 200 ____ године

Генерални директор

Образак 2

ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА ОВЛАШЋЕНЕ БАНКЕ, ОДНОСНО БАНКЕ _____
са стањем на дан _____

(у хиљадама USD по текућим курсевима)

ДЕВИЗНА СРЕДСТВА									ДЕВИЗНЕ ОБАВЕЗЕ						
Укупна девизна средства	Укупна диспонибилна средства	Ефектива	Чекови	Девизе на рачуну (укључити и орочене до 7 дана)	Орочена девизна средства у иностранству (>7 дана)	Девизна средства код НБЈ	Девизна средства код других банака у земљи (нето)	Блокирана средства у иностранству	Укупне обавезе	Девизна средства домаћих правних лица	Девизна средства страних правних лица	Девизна средства физичких лица (осим нове девизне штедње)	Нова девизна штедња		
													до 30. јуна 2001.	од 01. јула 2001.	Укупно
1=(2+7+8+9)	2=(3+4+5+6)	3	4	5	6	7	8	9	10=(11+12+13+16)	11	12	13	14	15	16=(14+15)

Генерални директор

Образак 3

ОДЛИВ ДЕВИЗА ЗА ПЛАЋАЊЕ ПРЕМА ИНОСТРАНСТВУ И ИСПЛАТЕ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА
са стањем на дан _____

у хиљадама USD по текућим курсевима

Укупно	Обавезе по кредитима	Текућа плаћања у иностранству	Исплата физичким лицима ради плаћања у иностранству
1=(2+3+4)	2	3	4

Генерални директор

Образац 4

**ИЗВЕШТАЈ О УКУПНОЈ КУПОПРОДАЈИ ДЕВИЗА И ЕФЕКТИВНОГ СТРАНОГ НОВЦА ОД
РЕЗИДЕНАТА И НЕРЕЗИДЕНАТА**
на дан _____

(у USD по текућем курсу)

Купопродаја девиза између овлашћене банке, односно банке и резидента /нерезидента		Купопродаја ефективног страног новца између овлашћене банке, односно банке и резидента/нерезидента		Купопродаја ефективног страног новца по мењачким пословима				Нето купопродаја
Купљено	Продато	Купљено	Продато	Купљено		Продато		
				банка	овл. мењачи	банка	овл. мењачи	

Генерални директор

Образац 5

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНОЈ НЕПОСРЕДНОЈ ПРОДАЈИ ДЕВИЗА И ЕФЕКТИВНОГ СТРАНОГ НОВЦА ДРУГОЈ
ОВЛАШЋЕНОЈ БАНЦИ, ОДНОСНО БАНЦИ**
на дан _____

Редни број	Овлашћена банка, односно банка - купац	Ознака валуте	Девизе/ефектива	Износ	Курс	Износ у USD
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
УКУПНО:						

Овлашћена банка,
односно банка - продавац

Генерални директор

Образац 6

САСТАНАК
МЕЂУБАНКАРСКОГ ДЕВИЗНОГ ТРЖИШТА

ДАТУМ:

ВРЕМЕ:

ПРИЈАВА

за КУПОВИНУ

 за свој рачун, у складу с чланом 26. став 2.
Закона о девизном пословању

 за рачун резидента или нерезидента

ИЗНОС У ЕВРИМА: _____

КУРС: _____

ОВЛАШЋЕНА БАНКА: _____

Шифра: _____

ОВЛАШЋЕНИ ДИСПОНЕНТ: _____

Пријем пријаве потврђује руководиоца
састанка међубанкарског девизног тржишта:

Образак 7

САСТАНАК
МЕЃУБАНКАРСКОГ ДЕВИЗНОГ ТРЖИШТА

ДАТУМ:

ВРЕМЕ:

ПРИЈАВА

за ПРОДАЈУ

 за свој рачун, у складу с чланом 26. став 2.
Закона о девизном пословању

 за рачун резидента или нерезидента

ИЗНОС У ЕВРИМА: _____

КУРС: _____

ОВЛАШЋЕНА БАНКА: _____

Шифра: _____

ОВЛАШЋЕНИ ДИСПОНЕНТ:

Пријем пријаве потврђује руководиоца
састанка међубанкарског девизног тржишта:

Образак 8

САСТАНАК МЕЃУБАНКАРСКОГ ДЕВИЗНОГ ТРЖИШТА**ЗАКЉУЧНИЦА Бр.**

Редни број	ОПИС	ПОДАЦИ
1	Купац:	Шифра:
2	Продавац:	Шифра:
3	Ознака валуте:	Шифра:
4	Износ у страном валути:	
5	Курс:	
6	Динарска противвредност:	
7	Продавац је обавезан да у прописаном року достави назначени износ код ИНОСТРАНЕ БАНКЕ:	
8	Купац је обавезан да у прописаном року достави динарску противвредност на ЖИРО-РАЧУН ПРОДАВЦА (регистрован на тржишту) бр.	
9	Датум достављања износа у страном валути:	
10	Датум достављања динарске противвредности:	
11	Обавезе из ове закључнице произлазе из Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2002) и Пословника о раду састанка међубанкарског девизног тржишта	
12	За решавање спорова надлежан је Трговински суд у Београду	

КУПАЦ

За састанак међубанкарског девизног
тржишта

ПРОДАВАЦ

(штамбиљ, потпис)

(печат, потпис)

(штамбиљ, потпис)

223.

На основу члана 5. став 5. Закона о девизном пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 23/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ**О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ПЛАЊАЊА, НАПЛАЊИВАЊА И ПРЕНОСА ПО ТЕКУЋИМ И КАПИТАЛНИМ ПОСЛОВИМА У ДЕВИЗАМА И У ДИНАРИМА**

1. Овом одлуком уређују се услови и начин обављања плаћања, наплаћивања и преноса по текућим и капиталним пословима у девизама и у динарима.

2. Плаћања, наплаћивања и преноси из тачке 1. ове одлуке врше се преко рачуна овлашћене банке у иностранству (у даљем тексту: банка) и преко рачуна стране банке код банке у земљи, на начин који је утврђен овом одлуком и упутством за њено спровођење (у даљем тексту: Упутство).

3. Плаћања, наплаћивања и преноси из тачке 1. ове одлуке врше се наложима платног промета са иностранством.

Обавезне елементе налога из става 1. ове тачке, Народна банка Југославије прописује Упутством.

4. Банка је дужна да резидента (у даљем тексту: корисник наплате) наведеног у налогу добијеном од стране банке обавести о наплати истог, а најкасније наредног радног дана од дана пријема покрића за извршење тог налога.

Корисник наплате је дужан да истог или наредног радног дана од дана пријема обавештења из става 1. ове тачке банци достави податке неопходне за извршење исплате по наплати из тог става.

Обавезе из ст. 1. и 2. ове тачке извршавају се истог дана ако су се услови за њихово извршење стекли до десет часова тог дана, или наредног радног дана ако су се ти услови стекли после тог времена.

5. Наплата из тачке 4. став 1. ове одлуке врши се тако што се рачун корисника наплате одобрава у валути наплате, и то истог или наредног радног дана од дана пријема података из става 2. те тачке.

У случају да је корисник наплате физичко лице, банка може, на захтев тог лица, исплату извршити у готовом новцу.

Корисник наплате који истовремено није резидент чија је роба или услуга извезена, дужан је да банци, ради извршења исплате по наплати, поднесе и захтев за одобрење рачуна резидента чија је роба или услуга извезена.

Обавезе из става 2. ове тачке извршавају се у року из тачке 4. став 3. ове одлуке.

6. Ако банци подаци неопходни за извршење одобрења рачуна корисника наплате нису достављени у року из тачке 5. ове одлуке, банка одобрава рачун обавеза за неизвршене исплате по наплатама из иностранства.

7. Плаћање према иностранству, односно пренос иностранству банка може извршити само ако су дозвољени Законом о девизном пословању.

8. За плаћање према иностранству, резидент (у даљем тексту: налогодавац) подноси банци налог за плаћање, који садржи податке прописане Упутством и за који је у банци обезбеђено покриће.

Налогодавац је обавезан да, уз налог из става 1. ове тачке, банци достави документ по коме се врши плаћање, у складу с прописима.

Налогодавац је дужан да документ из става 2. ове тачке чува за сопствене потребе и за потребе надлежних контролних органа, док копију тог документа задржава банка.

Банка је дужна да изврши плаћање према иностранству у року који је договорен с налогодавцем.

9. Банка је дужна да прими налог из тачке 8. ове одлуке, или да га врати налогодавцу најкасније наредног радног дана од дана кад је поднет, као и да врати уплаћено покриће, ако друкчије није уговорено.

10. На начин утврђен овом одлуком врше се и плаћања, наплаћивања и преноси по текућим и капиталним трансакцијама по захтевима, односно наложима нерезидената.

11. Одредбе ове одлуке односе се и на плаћања, наплаћивања и преносе по текућим и капиталним трансакцијама које Народна банка Југославије врши за потребе државних органа и организација, као и за сопствене потребе.

12. Банка је дужна да о извршеним плаћањима, наплатама и преносима у смислу ове одлуке обезбеди тачне податке за статистику, у складу са Упутством.

13. Одредбе ове одлуке примењују се на клириншки начин плаћања и наплаћивања који се врши преко ликвидационих рачуна Народне банке Југославије у иностранству, и то до коначне реализације салда на тим рачунима.

14. Банке су дужне да на инструменте платног промета који се користе за обављање плаћања, наплаћивања и преноса у смислу ове одлуке, примењују међународна правила и стандарде из области банкарства, односно савремене системе телекомуникација, укључујући и SWIFT.

15. Гувернер Народне банке Југославије доноси упутство за спровођење ове одлуке.

16. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о начину вршења платног промета са иностранством („Службени лист СРЈ”, бр. 20/95, 28/97, 10/99 и 57/2001).

17. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 40
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

224.

На основу члана 30. Закона о девизном пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 23/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ**О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ОБАВЉАЊА МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА И ПОСТУПКУ КОНТРОЛЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА****І. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

1. Овом одлуком прописују се услови и начин обављања мењачких послова и поступак контроле обављања тих послова.

2. Мењачки послови, у смислу ове одлуке, јесу послови куповине од физичких лица и продаје тим лицима ефективног страног новца (у даљем тексту: ефектива) и чекова који гласе на страну валуту и могу бити уновчени у страну валуту.

3. Мењачке послове могу обављати овлашћене банке, банке, Народна банка Југославије и резиденти – правна лица и предузетници који имају овлашћење Народне банке Југославије за обављање мењачких послова.

4. Поједини појмови, у смислу ове одлуке, имају следећа значења:

- банка је овлашћена банка и банка;
- мењач је овлашћена банка, банка, Народна банка Југославије и овлашћени мењач;
- овлашћени мењач је правно лице или предузетник који има овлашћење Народне банке Југославије;
- овлашћење је писмено овлашћење Народне банке Југославије које она издаје правном лицу и предузетнику за обављање мењачких послова;
- мењачко место је просторна и организациона јединица у којој се обављају мењачки послови а може да садржи једно благајничко место или више благајничких места;
- благајничко место је део мењачког места на коме благајник обавља мењачке послове;
- привремено мењачко место је просторна и организациона јединица у којој се обављају мењачки послови, а може да садржи једно благајничко место или више благајничких места;
- пугујући мењач је радник банке, Народне банке Југославије или овлашћеног мењача, који мењачке послове обавља у превозном средству у међународном путничком саобраћају и послује као самостално благајничко место у оквиру мењачког места.

ІІ. МЕЊАЧКИ ПОСЛОВИ БАНКЕ, НАРОДНЕ БАНКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ОВЛАШЋЕНОГ МЕЊАЧА

5. Банка и Народна банка Југославије мењачке послове обављају у своје име и за свој рачун, а овлашћени мењач у своје име а за рачун банке, односно Народне банке Југославије.

6. Мењач од резидента – физичког лица и нерезидента – физичког лица откупљује ефективу и чекове за динаре, по куповном курсу за ефективу, односно по куповном курсу за чекове који важи на дан откупа.

Мењач резиденту – физичком лицу, на његов захтев, продаје ефективу и чекове по продајном курсу за ефективу, односно по продајном курсу за чекове који важи на дан продаје.

Мењач нерезиденту – физичком лицу продаје ефективу искључиво у висини неутрошених динара који потичу од ефективе, односно од чекова претходно продатих том мењачу (ретрансфер).

Куповни и продајни курс за ефективу и чекове из ст. 1, 2. и 3. ове тачке, овлашћени мењач који мењачке послове обавља у своје име а за рачун банке утврђује у распону између куповног и продајног курса за ефективу из важеће курсне листе банке, при чему куповни курс за чекове не може бити мањи од куповног курса за ефективу.

Куповни и продајни курс за ефективу и чекове из ст. 1, 2. и 3. ове тачке, овлашћени мењач који мењачке послове обавља у своје име а за рачун Народне банке Југославије утврђује у распону између куповног и продајног курса за ефективу из важеће курсне листе Народне банке Југославије, при чему куповни курс за чекове не може бити мањи од куповног курса за ефективу.

7. За обављање мењачких послова може се од резидента – физичког лица, као и од нерезидента – физичког лица наплатити провизија, која се примењује на динарску противвредност ефективе, односно чекова обрачунату по куповном, односно продајном курсу који важи на дан откупа, односно продаје.

8. Благајнички максимум за укупну готовину у динарима за овлашћеног мењача утврђује се у складу с прописом којим се уређују критеријуми на основу којих правно лице и предузетник утврђују висину благајничког максимума, а благајнички максимум за ефективу – у висини до 30% износа ефективе откупљене претходног радног дана.

9. Банка, односно Народна банка Југославије са овлашћеним мењачем закључује уговор о обављању мењачких послова (у даљем тексту: уговор), са роком важности до једне године, који се рачуна од дана када Народна банка Југославије овлашћеном мењачу изда овлашћење за обављање мењачких послова.

10. Уговором се, поред осталог, утврђују и материјално-техничке претпоставке које овлашћени мењач мора испунити за обављање мењачких послова.

11. Захтев Народној банци Југославије за добијање овлашћења за обављање мењачких послова подноси банка, односно овлашћени мењач непосредно, ако закључи уговор с Народном банком Југославије.

Уз захтев из става 1. ове тачке прилаже се:

- уговор закључен између банке и овлашћеног мењача;
- решење из судског регистра из кога се види да је правно лице регистровано за обављање мењачких послова, а за предузетника – решење органа надлежног за обављање мењачких послова;
- потврда о извршеном плаћању трошкова поступка за добијање овлашћења, у складу с тарифом коју прописује Народна банка Југославије.

О промени података из ове тачке, банка, односно овлашћени мењач дужан је да обавести Народну банку Југославије – у року од десет дана од дана настанка те промене.

Овлашћење за обављање мењачких послова Народна банка Југославије издаје у року од 15 дана од дана пријема захтева из става 1. ове тачке.

12. Овлашћени мењач може закључити уговор само с једном банком или с Народном банком Југославије.

13. Мењач је дужан:

- да на видном месту, испред простора у коме се налази мењачко место, стави натпис мењачница, на српском језику и на једном од светских језика;
- да на благајничком месту у каси држи искључиво готовину и чекове који су намењени за мењачко пословање;
- да мењачко пословање књиговодствено одвоји од другог пословања које обавља;
- да изда потврду о извршеном откупу и продаји ефективе и чекова и да дневник благајне води коришћењем стандардног софтвера који одобрава Народна банка Југославије;
- да обезбеди да се готовина и чекови по основу мењачког пословања чувају одвојено од средстава из другог пословања;
- да сопствену курсну листу истакне на видном месту;
- да при откупу и продаји примењује курсеве из истакнуте курсне листе;
- да на видном месту објави обавештење о висини провизије;
- да се осигура од могуће штете (крађа, пожар и сл.).

Овлашћени мењач је дужан да, поред обавеза из става 1. ове тачке:

- готовину изнад утврђеног динарског благајничког максимума уплаћује на пословни рачун;
- предаје банци, односно Народној банци Југославије вишак ефективе изнад благајничког максимума за ефективу утврђеног тачком 8. ове одлуке.

III. ИЗВЕШТАВАЊЕ

14. Банка је дужна да Народној банци Југославије доставља декадни извештај о обављеним мењачким пословима, најкасније у року од три радна дана од истека декаде.

Декадом, у смислу става 1. ове тачке, сматра се период од десет дана рачунајући од првог дана у месецу.

Декадни извештај банке обухвата и декадни промет ефективе и чекова по основу мењачких послова овлашћених мењача с којима је банка закључила уговор.

15. Овлашћени мењач који је закључио уговор с банком, односно с Народном банком Југославије дужан је да Народној банци Југославије свакодневно доставља извештај о обављеним мењачким пословима.

16. Овлашћени мењач је дужан да откупљене чекове доставља банци, односно Народној банци Југославије у року и на начин који су утврђени уговором.

IV. ПУТУЈУЋИ МЕЊАЧ

17. Путујући мењач је дужан да поседује службену легитимацију.

Ако је путујући мењач укључен у мењачко место овлашћеног мењача, у уговору, поред података утврђених за свако благајничко место, мора бити утврђено и где путујући мењач обавља мењачке послове.

Извештај путујућег мењача укључује се у извештај мењача чији је он део.

V. ПРИВРЕМЕНО МЕЊАЧКО МЕСТО

18. На привременом мењачком месту мењачки послови се обављају у време већих привредних, туристичких или сличних манифестација.

VI. ПОСТУПАК КОНТРОЛЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА

19. Народна банка Југославије врши контролу обављања мењачких послова.

Банке врше контролу обављања мењачких послова код овлашћених мењача с којима су закључиле уговор.

Банке и овлашћени мењачи су дужни да овлашћеним лицима Народне банке Југославије омогуће увид у мењачко пословање и да им, на њихов захтев, ставе на располагање тражене податке и доставе потребну документацију.

20. Ако у вршењу контроле банке или овлашћеног мењача Народна банка Југославије или други надлежни државни орган утврде да банка, односно овлашћени мењач мењачке послове обавља супротно прописима, наложиће тој банци, односно овлашћеном мењачу да утврђену неправилност отклони у року од три радна дана од дана утврђивања неправилности.

Ако у року из става 1. ове тачке банка, односно овлашћени мењач не отклони утврђену неправилност, Народна банка Југославије ће према тој банци применити мере предвиђене законом, а овлашћеном мењачу одузеће овлашћење за обављање мењачких послова.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

21. Захтев за добијање овлашћења Народне банке Југославије за обављање мењачких послова, овлашћени мењач подноси у року од петнаест дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

До издавања овлашћења из става 1. ове тачке, овлашћени мењач мењачке послове обавља на основу Одлуке о условима обављања мењачких послова („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2000, 57/2000, 69/2000, 9/2001, 19/2001, 36/2001, 62/2001, 7/2002 и 15/2002) и упутства за њено спровођење.

22. Одредба тачке 13. став 1. алинеја четврта ове одлуке примењиваће се од 1. јула 2002. године, а до тада ће се издавање потврде о извршеном откупу и продаји ефективе и чекова и вођење дневника благајне вршити на начин коришћен до дана ступања на снагу ове одлуке.

23. Гувернер Народне банке Југославије доноси упутство за спровођење ове одлуке.

24. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о условима обављања мењачких послова („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2000, 57/2000, 69/2000, 9/2001, 19/2001, 36/2001, 62/2001, 7/2002 и 15/2002).

25. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 41
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

225.

На основу члана 15. Закона о девизном пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 23/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ**О УСЛОВИМА КУПОВИНЕ ИНОСТРАНИХ
КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ**

1. Овом одлуком прописују се услови под којима овлашћене банке могу куповати иностране краткорочне хартије од вредности.

2. Хартије од вредности из тачке 1. ове одлуке су хартије од вредности које емитује нерезидент, чији је рок доспећа до годину дана, и којима се тргује на иностраном и домаћем тржишту новца.

3. Овлашћена банка може куповати искључиво првокласне државне обвезнице водећих земаља, као и обвезнице међународних финансијских институција.

4. За куповину иностраних краткорочних хартија од вредности из ове одлуке овлашћена банка може користити средства до износа 20% новчаног акцијског капитала.

5. Овлашћена банка не може вршити плаћања у земљи иностраним краткорочним хартијама од вредности.

6. Овлашћена банка је дужна да Народној банци Југославије доставља месечне извештаје о купљеним иностраним краткорочним хартијама од вредности, који морају да садрже назив страног емитента, врсту краткорочне хартије од вредности, номиналну вредност, рок доспећа купљених хартија од вредности, као и стање новчаног дела акцијског капитала.

7. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 43
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

226.

На основу члана 23. став 3. Закона о девизном пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 23/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ**О УСЛОВИМА ПОД КОЈИМА СЕ РЕЗИДЕНТУ МОЖЕ
ОДОБРИТИ ДРЖАЊЕ ДЕВИЗА НА РАЧУНУ У
ИНОСТРАНСТВУ**

1. Резидент – правно лице, представништво тог лица у иностранству и предузетник (у даљем тексту: резидент) могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству на основу одобрења Народне банке Југославије.

2. Одобрење из тачке 1. ове одлуке, Народна банка Југославије може издати:

1) за извођење инвестиционих радова у иностранству – до износа потребног за финансирање инвестиционих радова, у складу са уговором о извођењу тих радова;

2) за плаћање трошкова представништава и пословних јединица основаних у иностранству у складу са законом којим се уређује спољнотрговинско пословање, за плаћање услуга у међународном робном и путничком промету и за плаћање трошкова организација за осигурање – до висине просечних месечних трошкова из претходне године, утврђених на основу књиговодствених података;

3) по основу страних донација – до износа и под условима из уговора о донацији;

4) по основу полагања депозита ради издавања платних картица - резиденту (принципалу) који има закључен уговор о заступању нерезидента (емитента) у складу са законом којим се уређује спољнотрговинско пословање;

5) институцији која обавља послове централног регистра, клиринга и салдирања хартија од вредности.

3. Одобрење из тачке 2. ове одлуке Народна банка Југославије издаје на захтев резидента и документације из које се могу утврдити основ, износ и врста девиза за које се тражи одобрење, назив земље и назив банке код које ће се држати девизе, као и број рачуна.

Одобрење из тачке 2. ове одлуке издаје се најдуже за период од годину дана од дана издавања.

Изузетно од става 2. ове тачке, ако пословање резидента то захтева, а на основу захтева поднетог пре истека рока из

одобрења из те тачке, може се издати ново одобрење – за период од наредних годину дана.

Резиденту који обавља послове из тачке 2. одредба под 1 ове одлуке може се издати одобрење из те тачке и за период дужи од годину дана – до истека рока из уговора о извођењу инвестиционих радова.

4. Резидент доставља Народној банци Југославије извештај о стању и промету девиза на рачуну код банке у иностранству у складу са Одлуком о обавези извештавања у пословању са иностранством („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2002).

5. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 42
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

227.

На основу члана 38. Закона о девизном пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 23/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ**О ОБАВЕЗИ ИЗВЕШТАВАЊА У ПОСЛОВАЊУ СА
ИНОСТРАНСТВОМ**

1. Резиденти и нерезиденти утврђени Законом о девизном пословању дужни су да Народној банци Југославије достављају извештаје у пословању са иностранством, и то по основу:

– директних инвестиција нерезидената у земљи, које се врше у складу са Законом о страним улагањима („Службени лист СРЈ”, бр. 3/2002);

– директних инвестиција резидената у иностранству, које се врше у складу са Законом о спољнотрговинском пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 41/92, 16/93, 29/97, 59/98, 44/99, 53/99, 73/2000 и 23/2001);

– инвестиционих радова које нерезиденти изводе у земљи;
– инвестиционих радова које резиденти изводе у иностранству;

– стања и промета на рачунима резидената у иностранству;
– стања и промета на контокорентним рачунима који се воде по пословима са иностранством;

– потраживања и обавеза из капиталних послова са иностранством;

– других послова потребних за израду платног биланса.

2. Резиденти и нерезиденти из тачке 1. ове одлуке одговорни су за исправност података у извештајима из те тачке и дужни су да тачно тих података, ако то Народна банка Југославије захтева, докажу књиговодственом и другом документацијом.

3. Условне и начин извештавања у смислу ове одлуке, гувернер Народне банке Југославије прописује упутством.

4. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”, а примењиваће се од 1. јула 2002. године.

О. бр. 44
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

228.

На основу члана 19. став 2. и чл. 35. и 36. Закона о девизном пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 23/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ**О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ЛИЧНИХ И ФИЗИЧКИХ
ПРЕНОСА СРЕДСТАВА ПЛАЋАЊА У ИНОСТРАНСТВО И
ИЗ ИНОСТРАНСТВА****1. ПРЕНОС СРЕДСТАВА ПЛАЋАЊА У ИНОСТРАНСТВО**

1. Резидент – физичко лице може по основу трошкова издржавања породице у иностранству, неограничено вршити пренос девиза у иностранство, преко овлашћене банке.

Пренос девиза у иностранство врши се уз доказ да члан породице живи у иностранству (дозвола боравка, радна виза, студентска виза и др.) и да је у питању сродник до трећег степена

средства (извод из матичне књиге рођених, односно венчаних и др.).

За пренос износа преко 5.000 евра потребно је, поред доказа наведених у ставу 2. ове тачке, приложити и доказ да је у питању bona fide намена преноса (школовање, лечење, боравак без обезбеђених средстава за живот и др.).

II. ЛИЧНИ ПРЕНОС СРЕДСТАВА ПЛАЋАЊА

2. Резидент - физичко лице може, преко овлашћене банке, лични пренос средстава плаћања у иностранство вршити на име:

- поклона, на основу уговора о поклону који је оверио надлежни орган, а највише до 500 евра;
- помоћи, до највише 500 евра месечно по једној девизној штедној књижици, односно девизном рачуну, и то непрофитабилним хуманитарним, просветним, културним и сличним организацијама у иностранству;
- наследства, на основу правноснажног решења о наслеђивању;
- једнократног преноса средстава исељеника у иностранство, на основу доказа о исељењу из земље - у висини средстава на девизном рачуну, односно девизној штедној књижици;
- подмирења дуга усељеника у матичној земљи, под условом да је надлежном органу за имиграционе послове у земљи, при подношењу захтева за боравак, пријавио постојање и висину тог дуга.

III. ФИЗИЧКИ ПРЕНОС СРЕДСТАВА ПЛАЋАЊА

Изношење и уношење динара

3. Резидент - физичко лице и нерезидент - физичко лице могу износити из земље, односно уносити у земљу динаре до износа од 120.000 по особи, у апоенима од 1.000 динара или мањим апоенима.

Изузетно од става 1. ове тачке, динари у износу већем од износа из тог става могу се уносити у земљу ако су купљени код стране банке - до износа из потврде те банке која се при уласку у земљу ставља на увид царинском органу.

4. Пригодни ковани новац који издаје Народна банка Југославије, резидент - физичко лице и нерезидент - физичко лице могу, уз пријаву царинском органу, слободно уносити у земљу.

Новац из става 1. ове тачке, нерезидент - физичко лице може износити из земље уз потврду овлашћеног продавца о његовој куповини у земљи, односно уз потврду царинског органа о уношењу тог новца у земљу, а резидент - физичко лице на основу одобрења Народне банке Југославије.

5. Резидент може, уз одобрење Народне банке Југославије, износити динаре из земље:

- у нумизматичке и колекционарске сврхе, највише до три комплета новчаница по једном захтеву;
- ради тестирања аутомата за бројање папирних новчаница и кованог новца, под условом да се, уз захтев за добијање одобрења, приложи гаранција иностране фирме да ће примљене динаре вратити после обављеног тестирања, а најкасније у року од три месеца од дана њиховог пријема.

Нерезидент може динаре износити из земље у нумизматичке и колекционарске сврхе уз потврду овлашћеног продавца о њиховој куповини у земљи, односно уз потврду царинског органа о њиховом уношењу у земљу.

6. Народна банка Југославије може овлашћеној банци дати одобрење за изношење динара из земље ако та банка испуњава следеће услове:

- да има овлашћење Народне банке Југославије за обављање послова са иностранством;
- да динаре износи из земље на основу уговора о њиховој продаји страни банци или уговора о депоновању код стране банке, а ради продаје;
- да Народна банка Југославије према њој није предузела мере ограничења плаћања и задуживања у иностранству;
- да је Народној банци Југославије поднела писмени захтев у коме је навела износ динара који се износи из земље, податке о банци у иностранству, као и број рачуна банке коме се одобрава девизна противвредност изнетих динара.

Одобрење из става 1. ове тачке Народна банка Југославије издаје у три примерка, од којих један она задржава за своје потребе, а по један царина и овлашћена банка.

Овлашћена банка, при изношењу динара из земље, надлежном царинском органу, поред одговарајућег примерка одобрења из става 2. те тачке, подноси и два примерка налога прописаног и попуњеног у складу са Упутством за спровођење Одлуке о условима и начину плаћања, наплаћивања и преноса по

текућим и капиталним пословима у девизама и у динарима („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2002) (у даљем тексту: Упутство).

Одобрење из става 1. ове тачке надлежни царински орган оверава својим печатом, као и оба примерка налога из става 3. те тачке, и на њих уноси датум изношења динара из земље. Један примерак тог одобрења надлежни царински орган задржава за своје потребе.

Овлашћена банка је дужна да, у роковима из уговора са страном банком, Народној банци Југославије достави доказе о наплати девизне противвредности изнетих динара, по курсу из тог уговора (извод с рачуна код стране банке), или доказ да су динари враћени у земљу (првобитно оверен налог о изношењу динара из земље на коме надлежни царински орган оверава уношење динара у земљу, наводећи износ динара и датум када су враћени у земљу).

Ако по одобрењу из става 1. ове тачке овлашћена банка не изнесе динаре из земље у року од 20 дана од дана пријема тог одобрења, дужна је да оба примерка одобрења (за царину и банку) врати Народној банци Југославије, у року од наредна два радна дана.

Ако овлашћена банка не поступи на начин прописан у овој тачки, Народна банка Југославије предузетиме према тој банци мере у складу са Законом о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000).

Изношење и уношење ефективног страног новца, чекова и хартија од вредности

7. Резидент - физичко лице може у иностранство износити ефективни страни новац или путничке чекове чији укупан износ не прелази 2.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути.

Резидент - физичко лице може износити у иностранство хартије од вредности које је стекао у складу с прописима.

8. Нерезидент - физичко лице може износити у иностранство ефективни страни новац до износа од 2.000 евра, ефективни страни новац до износа који је пријавио при уласку у земљу, као и ефективни страни новац који је у земљи подигао с девизног рачуна, односно девизне штедне књижице.

Нерезидент може износити у иностранство хартије од вредности које је стекао у складу с прописима.

При уласку у земљу нерезидент попуњава образац потврде о уношењу ефективног страног новца у земљу, који обезбеђује и оверава царински орган. На основу те потврде нерезидент има право да изнесе из земље неутрошени износ пријављеног ефективног страног новца.

Потврда из става 3. ове тачке важи до првог изласка из земље.

Динаре, ефективни страни новац и чекове изнад износа прописаног овом одлуком, као и хартије од вредности које се изнесе из земље, односно унесе у земљу а стечене су супротно прописима - царински орган привремено одузима од резидента и нерезидента, уз издавање потврде.

9. Овлашћена банка може, на основу одобрења Народне банке Југославије, износити из земље ефективни страни новац ради дотације свог рачуна код страног кореспондента, као и хартије од вредности ради депоновања код банке у иностранству или коришћења за друге намене.

За добијање одобрења из става 1. ове тачке, овлашћена банка подноси Народној банци Југославије писмени захтев, у коме се наводе износ и врста валута ефективног страног новца, врста и рачност хартија од вредности, као и сви потребни подаци о банци у иностранству, а код изношења ефективног страног новца - и број свог рачуна код те банке.

Народна банка Југославије може одобрење из става 1. ове тачке издати овлашћеној банци која има овлашћење Народне банке Југославије за обављање послова са иностранством и према којој Народна банка Југославије није предузела мере ограничења плаћања и задуживања у иностранству.

Одобрење из става 1. ове тачке Народна банка Југославије издаје у три примерка, од којих један задржава за своје потребе, а по један царина и овлашћена банка.

При изношењу ефективног страног новца у смислу ове тачке, овлашћена банка надлежном царинском органу, поред одговарајућег примерка одобрења из става 1. те тачке, подноси и два примерка налога прописаног и попуњеног у складу са Упутством.

Одобрење из става 1. ове тачке, као и оба примерка налога из става 5. те тачке, надлежни царински орган оверава својим печатом и на њих уноси датум изношења ефективног страног новца из земље. По један примерак налога и одобрења надлежни царински орган задржава за своје потребе.

Овлашћена банка је дужна да, у року од десет дана од дана изношења ефективног страног новца из земље, Народној банци Југославије достави други примерак налога који је оверио надлежни царински орган, као и доказ да је ефективни страни но-

вац у одобреном износу положила на свој рачун код стране банке (извод с рачуна код стране банке).

Ако по издатом одобрењу из става 1. ове тачке овлашћена банка не изнесе ефективни страни новац из земље у року од 20 дана од дана пријема тог одобрења, дужна је да оба примерка одобрења (за царину и банку) врати Народној банци Југославије, у року од наредна два радна дана.

Ако овлашћена банка не поступи на начин прописан овом тачком, Народна банка Југославије предузео према тој банци мере у складу са Законом о Народној банци Југославије.

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

10. Даном ступања на снагу ове одлуке престају да важе Одлука о изношењу и уношењу ефективних динара у путничком промету са иностранством („Службени лист СРЈ”, бр. 23/95 и 39/2001) и Одлука о условима изношења или слања из Југославије и уношења у Југославију новца и вредносница преко поштанских и других пошиљки („Службени лист СРЈ”, бр. 23/95, 41/97, 38/98, 58/2000, 34/2001, 39/2001 и 57/2001).

11. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 45
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

229.

На основу члана 16а. став 2, чл. 57. и 58. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), а у вези с чланом 30. Закона о банкама и другим финансијским организацијама („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 61/95 и 44/99), гувернер Народне банке Југославије доноси

ОДЛУКУ

О БЛИЖИМ УСЛОВИМА И НАЧИНУ ВРШЕЊА КОНТРОЛЕ, ПОСТУПКУ ИЗДАВАЊА НАЛОГА И ПРЕДУЗИМАЊУ МЕРА ПРЕМА БАНКАМА, ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И АФИЛИЈАЦИЈАМА

1. Овом одлуком прописују се ближи услови и начин на који Народна банка Југославије врши контролу бонитета и законитости пословања банака, других финансијских организација и афилијација – филијала страних банака са статусом правног лица (у даљем тексту: банка), поступак издавања налога за отклањање утврђених неправилности и предузимање мера према банкама, рокови за извршавање налога и трајање мера према банкама, као и начин спровођења члана 58. Закона о Народној банци Југославије (у даљем тексту: Закон) и члана 30. Закона о банкама и другим финансијским организацијама (у даљем тексту: Закон о банкама).

2. При вршењу контроле, у смислу ове одлуке, Народна банка Југославије има право увида у пословне књиге и другу документацију банке, као и свих учесника у послу који су предмет контроле.

3. Контролу, у смислу ове одлуке, Народна банка Југославије врши:

1) контролом извештаја и друге документације у Народној банци Југославије које је банка дужна да јој доставља, као и других података о пословању банке којима Народна банка Југославије располаже;

2) непосредном контролом пословних књига и друге документације у банци и другом учеснику у послу који је предмет контроле.

4. Контролу у смислу тачке 3. став 1. одредба под 2 ове одлуке врше овлашћени радници Народне банке Југославије.

Овлашћене раднике из става 1. ове тачке, банку код које се врши контрола, као и предмет контроле, одређује решењем гувернера Народне банке Југославије или лице које он овласти.

5. Овлашћени радници из тачке 4. ове одлуке, о контроли банке састављају записник.

Ако је контрола вршена и код правних лица која су учесници у послу који је предмет контроле, у записник из става 1. ове тачке уносе се и налази који се односе на пословање тих лица.

6. Записник из тачке 5. ове одлуке Народна банка Југославије доставља банци, која на њега може ставити примедбе у року од пет дана од дана пријема записника.

Народна банка Југославије проверава непосредно наводе банке садржане у примедбама на записник из става 1. ове тачке и, када оцени да је то потребно, саставља допуну тог записника.

Примедбе на допуну записника банка може ставити у року од три дана од дана пријема допуне записника.

7. Ако банка, у року прописаном овом одлуком, својим примедбама основано оспори налазе из записника из тачке 5, односно из допуне записника из тачке 6. ове одлуке којима је констатовано да је поступала супротно прописима или на начин који угрожава њен бонитет - Народна банка Југославије донеће закључак о обустави поступка.

8. Ако банка, у року прописаном овом одлуком, не достави примедбе на записник из тачке 5. ове одлуке или достављеним примедбама основано не оспори налазе из тог записника којима је констатовано да је банка поступала супротно прописима или на начин који угрожава њен бонитет – Народна банка Југославије донеће решење којим ће тој банци наложити да спроведе једну или више активности из члана 55. Закона и, зависно од броја, врсте и тежине утврђених неправилности, истовремено ће према тој банци изрећи једну или више мера прописаних чланом 56. став 1. Закона.

Мере из става 1. ове тачке трају док банка не изврши налоге из решења из тог става, а најмање 30 дана од дана достављања тог решења.

Банка је дужна да Народну банку Југославије обавести о извршењу налога из става 2. ове тачке, и то наредног дана од дана истека рока датог за извршење тих налога.

Извршење налога из решења из става 1. ове тачке проверава овлашћени радник Народне банке Југославије, који о томе сачињава белешку.

Ако се белешком из става 4. ове тачке констатује да је банка извршила све налоге из решења из става 1. те тачке, Народна банка Југославије донеће закључак о обустави поступка.

9. Ако банка не изврши све налоге Народне банке Југославије у року утврђеном решењем из тачке 8. став 1. ове одлуке – Народна банка Југославије донеће ново решење, којим ће поновити те налоге и изрећи све мере прописане чланом 56. став 1. Закона. Те мере трају до извршења свих налога Народне банке Југославије, и то најмање 30, а највише 360 дана од дана достављања новог решења, укључујући и време трајања мера по решењу из тачке 8. став 1. ове одлуке.

Изузетно од става 1. ове тачке, Народна банка Југославије неће решењем из тог става изрећи меру из члана 56. став 1. тачка 3. Закона ако оцени да би изрицање те мере знатно погоршало финансијско стање банке а не би заштитило интересе њених депоната и других поверилаца.

Мере прописане чланом 56. став 1. тач. 5. и 6. Закона не изричу се према другим финансијским организацијама.

10. Ако, и поред мера изречених решењем из тачке 9. став 1. ове одлуке, банка у утврђеном року не изврши све налоге Народне банке Југославије дате тим решењем, о чему овлашћени радник Народне банке Југославије сачињава белешку, или се не придржава мера које су према њој изречене, или у року од 180 дана од дана достављања решења из те тачке понови исту неправилност - Народна банка Југославије наплатиће сва своја потраживања од те банке, одузеће јој дозволу за рад и покренуће поступак њене ликвидације, односно стечаја, у складу са савезним законом.

11. Ако су записником о контроли банке на који банка у прописаном року није ставила примедбе или примедбама није основано оспорила налазе из тог записника - констатоване неправилности због чијег су постојања испуњени услови за примену члана 30. став 1, или став 2. Закона о банкама, Народна банка Југославије неће донети решење из тачке 8. став 1. ове одлуке, већ решење којим ће тој банци одузети дозволу за рад.

При одлучивању о примени члана 30. став 2. Закона о банкама у смислу става 1. ове тачке, Народна банка Југославије посебно ће ценити број, врсту и тежину кршења савезних закона која су констатована записником о контроли банке, односно број и значај извештаја и података које јој банка није доставила.

12. Ако се при провери извршења налога датих решењем из тачке 8. став 1. и тачке 9. став 1. ове одлуке констатују нове неправилности у раду банке, овлашћени радник Народне банке Југославије ће, уместо белешке, сачинити записник о контроли, на који банка може ставити примедбе у року од пет дана од дана достављања тог записника.

Ако банка у року из става 1. ове тачке не достави примедбе на записник из тог става или основано не оспори налазе из тог записника – Народна банка Југославије ће поново, зависно од броја, врсте и тежине нових неправилности, донети решење из тачке 8. став 1. ове одлуке или решење којим ће тој банци одузети дозволу за рад.

Ако се записником из става 1. ове тачке констатује и то да банка није извршила налоге Народне банке Југославије дате решењем из тачке 8. став 1. ове одлуке, а нису се стекли услови за доношење решења о одузимању банци дозволе за рад – Народна

банка Југославије ће за раније констатоване а неотклоњене неправилности донети решење из тачке 9. став 1. ове одлуке.

13. Ако је банка у току контроле или накнадно, пре доношења решења из тачке 8. став 1. ове одлуке, отклонила неправилности утврђене записником о извршеној контроли те банке и о томе доставила одговарајуће доказе - Народна банка Југославије донеће решење којим ће према банци изрећи меру обуставе одобравања и пуштања у течај кредита из примарне емисије или меру забране куповине и продаје хартија од вредности, која траје 15 дана од дана достављања тог решења.

14. Решење којим се дају налози за отклањање неправилности и којим се према банци изричу мере доноси гувернер Народне банке Југославије, односно лице које он овласти.

Решењем из става 1. ове тачке одређује се рок за извршење налога и трајање изречених мера.

Гувернер Народне банке Југославије може посебним решењем овластити раднике Народне банке Југославије да у банци дневно проверавају и прате извршење налога датих тим решењем.

Решења донета у смислу тач. 8, 9, 10, 11. и 13. ове одлуке коначна су у управном поступку.

15. Под мером обустављања одобравања и пуштања у течај кредита из примарне емисије подразумева се да банка не може подносити нове захтеве за коришћење средстава из примарне емисије.

Под мером забране куповине и продаје хартија од вредности подразумева се забрана банци да купује и продаје хартије од вредности за свој рачун, изузев сопствених акција и хартија од вредности чији је емитент Народна банка Југославије.

Банка којој је изречена мера обуставе плаћања са жиро-рачуна може вршити само плаћања по основу штедних улога и текућих рачуна грађана.

Под мером ограничења обима пласмана подразумева се да банка не може повећавати пласмане изнад обима који јој решењем одреди Народна банка Југославије.

Под мером ограничења задужења у иностранству подразумева се да банка не може од иностраних банака узимати нове кредите нити издавати нове гаранције и друге облике јемства према иностранству.

16. Под банком, другом финансијском организацијом и афилијацијом, у смислу ове одлуке, подразумева се банка, друга финансијска организација и афилијација која поседује дозволу за рад Народне банке Југославије и која је уписана у судски регистар.

17. Поступци контроле започети до дана ступања на снагу ове одлуке окончаће се према одредбама те одлуке.

18. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о ближим условима и начину вршења контроле банака и других финансијских организација, поступку издавања налога и предузимању мера према банкама и другим финансијским организацијама („Службени лист СРЈ”, бр. 44/99 и 21/2002).

19. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр.48
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

230.

На основу члана 16а. став 2. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000) и тачке 15. Одлуке о условима и начину плаћања, наплаћивања и преноса по текућим и капиталним пословима у девизама и у динарима („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

У П У Т С Т В О

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОДЛУКЕ О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ПЛАЋАЊА, НАПЛАЋИВАЊА И ПРЕНОСА ПО ТЕКУЋИМ И КАПИТАЛНИМ ПОСЛОВИМА У ДЕВИЗАМА И У ДИНАРИМА

А. Опште одредбе

1. Овим упутством Народна банка Југославије прописује ближе услове за спровођење Одлуке о условима и начину плаћања, наплаћивања и преноса по текућим и капиталним пословима у девизама и у динарима („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2002) (у даљем тексту: Одлука).

2. Плаћање, наплаћивање и пренос по текућим и капиталним пословима у девизама и у динарима врше се инструментима плаћања који се примењују у међународном платном промету.

3. Банка наплате је банка која прима средства на свој рачун у иностранству или ефективни страни новац и банка која води рачун нерезидента на чији се терет плаћање врши.

Банка исплате је банка која резиденту (у даљем тексту: корисник наплате), односно нерезиденту одобри рачун или исплати средства у валути наплате.

4. Банка је дужна да евидентира време пријема свих налога за плаћање према иностранству, односно наплату из иностранства, као и потврда о покрићу, осим ако је за те налоге користила SWIFT технологију.

5. Банка девизне рачуне резидената и нерезидената води у складу са прописом којим се уређују аналитички рачуни у Контном оквиру за банке и друге финансијске организације.

Банка је обавезна да рачуне из става 1. ове тачке (нпр. 540, 541..., или 505, 506...) за корисника, односно налогодавца води према врсти делатности за коју се користе средства на тим рачунима (инвестициони радови, заступање и продаја робе с консигнационих складишта, продаја робе у слободним царинским продавницама, међународни саобраћајно-агенцијски послови, туристичко-агенцијске услуге, наплате и плаћања преко контокорентног рачуна, или рачуна заступника платне картице и др.), односно да обавезе за неизвршене исплате по наплатама из иностранства води на рачуну 5889.

6. Банка девизне рачуне води у девизама и у динарској противвредности тих девиза прерачунаој по званичном средњем курсу.

Б. Платни промет у девизама

1. НАПЛАТЕ ИЗ ИНОСТРАНСТВА

Наплата дознаком и инкасом докумената

7. Банка је дужна да рачун корисника наплате наведен у налогу нерезидента одобри најкасније у року из тачке 4. став 3. Одлуке, ако је примила извештај стране банке да су девизе одобрене рачуну банке, као и податак о основу наплате.

Банка је дужна да кориснику наплате чији је рачун одобрила у складу са Одлуком достави извод о стању и промету тог рачуна, а, по потреби, и друге документе (нпр. налог на основу ког је примљена наплата).

8. Када у налогу нерезидента није наведен рачун корисника наплате, банка поступа у складу са тачком 6. Одлуке.

9. Кад је банка наплате истовремено и банка исплате, она врши књижење на терет рачуна 0050, 0060, 5430 и 5431, а у корист рачуна из тачке 5. овог упутства.

10. Кад банка наплате истовремено није и банка исплате, банка наплате је дужна да, најкасније наредног радног дана од дана пријема покрића, банку исплате извести о примљеној наплати и средства пренесе на ту банку:

- општим девизним налогом (шифра основа 562) за пренос средстава преко рачуна 0050, с тим што даљи поступак спроводи банка исплате, у складу са тачком 9. овог упутства, или

- банка наплате књижење врши општим девизним налогом (шифра основа 569) на терет рачуна 0050, 0060, 5430 и 5431, а у корист рачуна 4510.

Банка исплате књижење врши налогом за наплату, наводећи шифру основа наплате на терет рачуна 0041, а у корист рачуна из тачке 5. овог упутства.

Банка наплате је обавезна да банци исплате, на захтев те банке, најкасније у року од два радна дана од дана поднетог захтева, обезбеди покриће на рачуну 0050 или рачуну 0060.

11. У случају да корисник наплате из тач. 7. и 8. овог упутства истовремено није и крајњи корисник средстава по извршеној наплати из иностранства, корисник наплате је обавезан да, истог или наредног радног дана од дана пријема обавештења о извршеној наплати, банци достави захтев за трансфер средстава у корист рачуна крајњег корисника. Банка тај трансфер извршава општим девизним налогом, у року из тачке 5. став 4. Одлуке.

Наплата акредитивом

12. Обраду наплате из иностранства која је извршена акредитивом банка врши у складу са тач. 7. и 8. овог упутства.

Истовремено са акредитивним документима, корисник наплате дужан је да банци достави и податке за статистику Народне банке Југославије.

Када се наплата врши покривеним акредитивом, пре обраде наплате из става 1. ове тачке, примљено покриће за отворени акредитив банка књижи на терет рачуна 0050, а у корист одговарајућег депозитног рачуна стране банке - и то налогом за наплату (инструмент плаћања 3, шифра основа 514), а наплата по акреди-

тиву књижи се на терет одговарајућег депозитног рачуна стране банке, а у корист рачуна из тачке 5. овог упутства.

13. Потврђени лоро акредитив банка књижи ванбилансно.

Најлаића чеком

14. Обраду наплате из иностранства чеком плативим по презентацији, банка врши на начин из тач. 7. и 8. овог упутства, а књижење на терет рачуна 2900, а у корист рачуна из тачке 5. овог упутства.

Истовремено с чеком, корисник наплате дужан је да банци достави и податке за статистику Народне банке Југославије.

Откупљени чек банка шаље у иностранство, ради наплате, и општим девизним налогом (шифра основа 115) ту промену књижи на терет рачуна 2901, а у корист рачуна 2900.

Обраду наплате из иностранства за чек банка врши налогом за наплату (шифра основа 515) и књижење врши на терет рачуна 0050, а у корист рачуна 2901.

15. Чекове које по презентацији није откупила, банка шаље страном банци на инкасо. После пријема наплате инкасо чека, банка врши обраду наплате на начин из тач. 7. и 8. овог упутства.

II. ПЛАЋАЊА ПРЕМА ИНОСТРАНСТВУ

16. За плаћање према иностранству налогодавац подноси банци налог за плаћање чији су елементи прописани овим упутством.

Уз налог из става 1. ове тачке, налогодавац је дужан да банци достави документ на основу кога се врши плаћање, у складу с прописима.

Ако је налогодавац физичко лице, дужан је да поступа у складу са ставом 2. ове тачке.

Уз налог за плаћање према иностранству по основу капиталних послова, налогодавац је дужан да, поред докумената прописаних у тачки 8. став 2. Одлуке, поднесе на увид и следећу документацију:

1) за кредитни посао:

- при враћању кредита нерезиденту – КЗ обрасце на којима је кредит регистрован,

- при одобравању кредита нерезиденту – КО обрасце на којима је кредит регистрован;

2) за трансфер средстава у иностранство с рачуна нерезидента:

- доказ о измиренем пореским, царинским и другим обавезама према држави из тог посла, у складу са прописима.

Плаћање дознаком и инкасом докумената

17. Када банка плаћање према иностранству врши дознаком или инкасом докумената, то плаћање књижи на терет рачуна из тачке 5. овог упутства или рачуна 5508, а у корист рачуна 0050, 0060, 5430 или 5431.

Ако је налогодавац физичко лице које покриће за плаћање према иностранству обезбеђује уплатом ефективног страног новца, до извршења тог плаћања банка ово покриће води на рачуну 542.

Плаћање акредитивом

18. Банка отвара акредитив на захтев налогодавца, а отварање акредитива књижи ванбилансно.

Налогодавац је дужан да покриће за плаћање по акредитиву обезбеди најкасније на дан плаћања из акредитива и то се покриће књижи општим девизним налогом на терет рачуна из тачке 5. овог упутства, а у корист рачуна 5506 или рачуна 5507.

19. Ако банка обезбеђује покриће за конфирмацију у иностранству, то покриће књижи налогом за плаћање (инструментом плаћања 3) на терет рачуна 2950, а у корист рачуна 0050 или рачуна 5430, наводећи одговарајућу шифру основа.

20. Извршено плаћање акредитивом књижи се налогом за плаћање на терет рачуна 5506, или 5507, а у корист рачуна 2950, или на терет рачуна 5506 или 5507, а у корист рачуна 0050 или 5430, наводећи одговарајућу шифру основа.

За враћање депонованих средстава по основу конфирмације или за неискоришћени део акредитива, односно за акредитив који није коришћен – врши се следеће књижење налогом за наплату (инструмент плаћања 4) на терет рачуна 0050 или 5430, а у корист рачуна 2950, уз навођење шифре основа, као и на терет рачуна 5506 или 5507, а у корист рачуна из тачке 5. овог упутства.

Банка затварање акредитива књижи ванбилансно.

Плаћање чеком

21. Плаћање према иностранству чеком који изда банка врши се на основу налога за плаћање.

Банка при издавању чека врши књижење на терет рачуна из тачке 5. овог упутства, а у корист рачуна 5807.

После извршеног плаћања иностранству чеком, банка врши књижење на терет рачуна 5807, а у корист рачуна 0050 или рачуна 5430, уз одговарајућу шифру основа.

III. ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ

Службена путовања

22. Трошкове службеног путовања у иностранство налогодавац обрачунава у девизама.

Исплата аконтације трошкова службеног путовања може се извршити ностро чеком, business картицом или страним путничким чеком – на основу налога за плаћање.

Банка ће исплату из става 2. ове тачке извршити на основу налога за плаћање резидента.

Банка књижење исплате из става 2. ове тачке врши на терет рачуна налогодавца, а у корист рачуна 5807 (ностро чекови), или у корист рачуна 5509 (business картица) и рачуна 57933 (путнички чекови).

После завршеног службеног путовања у иностранство резидент ће извршити обрачун путних трошкова.

Продаја страних путничких чекова

23. Продају страног путничког чека банка књижи на терет рачуна из тачке 5. овог упутства, а у корист рачуна 57933.

Када банка продати страни путнички чек плати страном банци, књижење врши на терет рачуна 57933, а у корист рачуна 0050.

IV. СТОРНО НАПЛАТЕ И ПЛАЋАЊА

24. Сторно наплате и плаћања као отклањање грешке у трансакцији врши се тзв. црвеним сторном (износ с негативним предзнаком).

25. У случају сторна наплате, банка средства може вратити само у оном износу и у валути и оном страном налогодавцу и банци који су наведени у првобитном налогу.

Остала враћања наплате врше се на основу налога корисника наплате и по поступку који је овим упутством за редовна плаћања, прописан уз одговарајући документ којим се исказују обавеза и разлог враћања средстава.

У случају сторно извршеног плаћања, банка враћена средства одобрава на рачун налогодавца – налогом за наплату.

26. Код враћања наплате и код сторно плаћања, банка у налозима наводи шифру инструмента плаћања за сторно и шифру основа по коме је извршена наплата из иностранства или плаћање према иностранству.

V. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

27. Све трансакције по основу трговања хартијама од вредности евидентирају се на начин и по поступку који су утврђени прописима којима се уређује пословање са хартијама од вредности.

VI. ПЛАТНЕ КАРТИЦЕ

28. Банка наплату по коришћењу платних картица књижи налогом за наплату (шифра основа 532).

По извршеној наплати банка књижење врши на терет рачуна 0050, а у корист рачуна 5407.

Банка плаћање иностранству по основу платних картица књижи налогом за плаћање (шифра основа 132) и књижи га на терет рачуна 5407, а у корист рачуна 0050.

Књижења из ст. 1. и 2. ове тачке врши и банка која је заступник платне картице.

Банка из става 3. ове тачке Народном банци Југославије доставља списак резидената којима је издала business картицу, и то до 5. у текућем месецу за претходни месец.

VII. Платни промет у динарима преко рачуна нерезидената

Најлаиће

29. Банка, на захтев нерезидента, на терет рачуна нерезидента 5030 или 5031, а по основу извоза робе и услуга резидента, плаћање резиденту врши налогом за наплату, на начин прописан овим упутством.

Плаћања резиденту по другим основима (плаћања трошкова у земљи), на захтев нерезидента, банка врши општим девизним налогом (шифра основа 704).

Плаћања

30. Банка, по налогу резидента, плаћа у корист рачуна нерезидента 5030 или 5031, а по основу увоза робе и услуга – налогом за плаћање, на начин прописан овим упутством.

Плаћања у корист рачуна нерезидента по другим основима, банка врши општим девизним налогом, уз одговарајућу шифру основа.

31. Банка може продати девизе нерезиденту на његов захтев, на терет рачуна нерезидента 5030 или 5031, и општим девизним

налогом књижење врши на терет рачуна 5030 или 5031, а у корист рачуна 5430 или 5431 или 0050, уз навођење одговарајуће шифре основа и земље нерезидента.

Г. Налози платног промета са иностранством

32. Налогодавац, односно корисник наплате дужан је да банци достави податке за статистику Народне банке Југославије, у роковима утврђеним Одлуком и овим упутством.

Налог за наплату, налог за плаћање и општи девизни налог треба да садрже следеће обавезне елементе:

а) НАЛОГ ЗА НАПЛАТУ (врста посла 60)

Број рубрике	Назив	Опис	За банку	Формат поља за НБЈ
1	БАНКА	назив матични број	О О	- 8Н
2	КОРИСНИК НАПЛАТЕ	назив и адреса матични број	О О	- 8Н
2	ИНСТРУМЕНТ НАПЛАТЕ	из Шифарника инструмената плаћања	О	1Н
3	БРОЈ НАЛОГА	евиденциони број у банци	О	20АН
4	БАНКА ПОШИЉАЛАЦ SWIFT ПОРУКЕ	назив и/или SWIFT адреса	О	-
5	НАЛОГОДАВАЦ	назив и адреса држава	О О	70А 2АН
6	КОНТОКОРЕНТНА БАНКА	назив и/или SWIFT адреса	У	-
7	СВРХА НАПЛАТЕ	сврха наплате	У	-
8	ИЗНОС	ознака валуте износ у валути	О О	3АН 16Н
8	ДАТУМ ВАЛУТАЦИЈЕ	датум пријема покрића	О	8Н
9	ТРОШКОВИ СТРАНЕ БАНКЕ	трошкови стране банке	У	16Н
10	КЊИЖЕЊЕ	на терет рачуна у корист рачуна	О О	5АН -
11	ПРОТИВВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	обрачунато по званичном средњем курсу	У	-
11	МЕСТО И ДАТУМ	место и датум испостављања налога	О	
ПОДАЦИ ЗА СТАТИСТИКУ				
12	РЕДНИ БРОЈ ОСНОВА	редни број	О	2Н
12	ШИФРА ОСНОВА	из Шифарника основа наплате, плаћања и преноса по текућим и капиталним трансакцијама	О	3Н
12	ОПИС ТРАНСАКЦИЈЕ	опис трансакције	У	70АН
12	ИЗНОС У ВАЛУТИ ЗА ОСНОВ	(+) износ бруто потраживања / (-) износ смањења наплате	О	16Н
13	РЕГИСТАРСКИ БРОЈ КРЕДИТА	регистарски број кредита из пријаве о кредиту одобреном иностранству или узетом из иностранства	У	6Н
13	ГОДИНА КРЕДИТА	година закључивања кредита	У	4Н

О – обавезан податак. У – условно обавезан податак.

б) НАЛОГ ЗА ПЛАЋАЊЕ (врста посла 70)
Налог за плаћање према иностранству саставља налогодавац, а допуњава банка.

Број рубрике	Назив	Опис	За банку	Формат поља за НБЈ
1	НАЛОГОДАВАЦ	назив и адреса матични број	O O	- 8Н
2	БАНКА	назив матични број	O O	8Н
2	ИНСТРУМЕНТ ПЛАЋАЊА	из Шифарника инструмената плаћања	O	1Н
3	БРОЈ НАЛОГА	евиденциони број	* O	20АН
4	КОРИСНИК ПЛАЋАЊА	назив и адреса нерезидента број путне исправе резидента држава рачун	O У O O	70АН - 2АН -
5	БАНКА КОРИСНИКА ПЛАЋАЊА	назив и држава или SWIFT адреса	O	
6	ИЗНОС	ознака валуте износ у валути	O O	3АН 16Н
6	ДАТУМ ВАЛУТАЦИЈЕ	датум када је задужен рачун банке у иностранству, рачун стране готовине или одобрени рачун нерезидента	* O	8Н
ПОДАЦИ ЗА СТАТИСТИКУ				
7	РЕДНИ БРОЈ ОСНОВА	редни број	O	2Н
7	ШИФРА ОСНОВА	из Шифарника основа наплате, плаћања и преноса по текућим и капиталним трансакцијама	O	3Н
7	БРОЈ УГОВОРА ИЗ КОНТРОЛНИКА	обавезан податак за спољнотрговинске послове	У	6Н
7	ГОДИНА УГОВОРА ИЗ КОНТРОЛНИКА	обавезан податак за спољнотрговинске послове	У	4Н
7	ОПИС ТРАНСАКЦИЈЕ	опис трансакције	У	70АН
7	ИЗНОС ВАЛУТЕ ЗА ОСНОВ	износ бруто обавезе (+) / износ смањења плаћања (-)	O	16Н
8	БРОЈ КРЕДИТНЕ ПРИЈАВЕ	регистарски број кредита из пријаве о кредиту одобреном иностранству или кредиту узетом из иностранства	У	6Н
8	ГОДИНА КРЕДИТА	година закључивања кредита	У	4Н
9	МЕСТО И ДАТУМ	место и датум испостављања налога	O	
ПОДАЦИ ЗА КЊИЖЕЊЕ				
10	КЊИЖЕЊЕ	на терет рачуна у корист рачуна	* O O	- 5АН
11	ПРОТИВВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	обрачунато по званичном средњем курсу	* У	

O – обавезан податак. У – условно обавезан податак.

* - Попуњава банка.

в) ОПШТИ ДЕВИЗНИ НАЛОГ (врста посла 66 или 77)

Општи девизни налог се користи за трансакције које су у Шифарнику основа наплате, плаћања и преноса по текућим и капиталним трансакцијама (Прилог 2) означене као ТРАНСАКЦИЈЕ ИЗМЕЂУ РЕЗИДЕНАТА И НЕУТРАЛНЕ ТРАНСАКЦИЈЕ и за трансакције означене као ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН – ЕФЕКТИВНИ СТРАНИ НОВАЦ И УЛОЗИ.

Општи девизни налог саставља банка.

БАНКА НАЛОГОДАВЦА	назив матични број	О	8Н
БАНКА КОРИСНИКА	назив матични број	О	8Н
БРОЈ НАЛОГА	евиденциони број у банци	О	20АН
ДАТУМ ВАЛУТАЦИЈЕ	датум задужења, односно одобрења рачуна	О	8Н
НАЛОГОДАВАЦ	матични број	У	8Н
ЗЕМЉА НЕРЕЗИДЕНТА	обавезан податак за трансакције нерезидента	У	2АН
ИЗНОС	ознака валуте износ у валути	О О	3АН 16Н
ОСНОВ ПЛАЋАЊА	из Шифарника основа наплате, плаћања и преноса по текућим и капиталним трансакцијама	О	3Н
КЊИЖЕЊЕ	на терет рачуна	О	5Н
КОРИСНИК НАПЛАТЕ	матични број	У	8Н
ЗЕМЉА НЕРЕЗИДЕНТА	обавезан податак за трансакције нерезидента	У	2АН
ИЗНОС	ознака валуте износ у валути	О О	3АН 16Н
ОСНОВ ПЛАЋАЊА	из Шифарника основа наплате, плаћања и преноса по текућим и капиталним трансакцијама	О	3Н
КЊИЖЕЊЕ	у корист рачуна	О	5Н
СВРХА ПЛАЋАЊА	сврха плаћања	У	-

О – обавезан податак. У – условно обавезан податак.

Д. Достављање података о плаћању, наплаћивању и преносу по текућим и капиталним пословима у девизама и динарима

33. Банка је дужна да Народној банци Југославије доставља податке из налога чији су обавезни елементи прописани овим упутством, као и податке о стању и промету на рачунима наведеним у Прилогу 1, одштампаним уз ово упутство, који је његов саставни део – на начин и у роковима прописаним тим упутством.

Банка све податке доставља у року од пет дана од истека декаде, односно у року од осам дана од истека треће декаде. Стања за последњи дан у месецу морају се слагати с подацима у извештају о књиговодственом стању рачуна.

Извештај о стању и промету по валутама (врста посла 00) банка саставља за сваки рачун посебно, у оригиналним валутама, и то сваког дана за оне рачуне чија је динамика извештавања дневна.

34. Збирне податке за рачуне 0060, 2900, 5430, 5431, 5030 и 5031 банка доставити за следеће послове:

- откуп, односно продаја ефективног страног новца и чекова од нерезидената, односно нерезидентима (шифре основа 701 и 699);

- полагање ефективног страног новца и чекова на текуће рачуне и улоге нерезидената, односно подигнути ефективни страни новац и издати чекови с текућих рачуна и улога нерезидената у инострану валути (шифра основа 898);

- повећање, односно смањење улога нерезидената, осим улога страних банака и других страних финансијских организација (шифре основа 502 и 102);

- повећање, односно смањење орочених улога нерезидената (шифре основа 504 и 104);

- исплата у динарима на терет динарских рачуна нерезидената, односно уплата у динарима у корист тих рачуна (шифра основа 704);

- откупљивање девизних средстава са рачуна нерезидента (шифра основа 703);

- примљена покрића за чекове, односно чекови послати на наплату у иностранство и коришћење покрића за лоро чекове (шифре основа 515 и 115);

- откуп, односно продаја ефективног страног новца и чекова од резидената – физичких лица (шифре основа 796, 700 и 795);

- депоновање, односно подизање ефективног страног новца и путничких чекова на рачуне и штедне улоге становништва у девизама (шифре основа 797 и 897);

- куповина и продаја ефективног страног новца у иностранству (шифре основа 552 и 152);

- пренос ефективног страног новца банака у земљи (шифре основа 563 и 163);

- пренос између девизних рачуна у земљи (шифре основа 565 и 165).

Збирне податке из става 1. ове тачке банка доставља на извештају који пропише Народна банка Југославије.

35. Податке из налога платног промета са иностранством банка доставља за сваки налог посебно, осим за послове наведене у тачки 34. овог упутства.

36. Банка податке из овог упутства доставља електронски, у складу са прописом Народне банке Југославије.

37. На налоге из тачке 32. овог упутства примењују се шифре из прилога од 2 до 6, који су одштампани уз ово упутство и његов су саставни део.

38. До 1. јула 2002. године усклађиваће се стандарди утврђени овим упутством, до када ће се примењивати и стандарди коришћени до дана ступања на снагу овог упутства.

39. Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 47
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

ПРИЛОЗИ

ДИНАМИКА ИЗВЕШТАВАЊА

Прилог 1

РАЧУН ИЗ КОНТНОГ ОКВИРА	динамика извештавања	ПОДАЦИ ИЗ НАЛОГА		
		извештај по валутама	промет на терет	промет у корист
0050	дневно			
0051	дневно			
0052	дневно			
0041	дневно			
4510	дневно			
0060	декадно			
2900	декадно			
5030	декадно			
5031	декадно			
5430	декадно			
5431	декадно			

Прилог 2

ШИФАРНИК ОСНОВА НАПЛАТЕ, ПЛАЋАЊА И ПРЕНОСА ПО ТЕКУЋИМ И КАПИТАЛНИМ ТРАНСАКЦИЈАМА

Опис	Наплате из иностранства	Плаћања у иностранство
I. ТРАНСАКЦИЈЕ ИЗМЕЂУ РЕЗИДЕНАТА И НЕРЕЗИДЕНАТА		
ТЕКУЋИ РАЧУН - РОБА		
- Све наплате, односно плаћања извоза и увоза робе, по извршеном извозу и увозу робе. Наплата, односно плаћање превозницима робе продате у лукама и на аеродромима, ако је при извозу, односно увозу попуњена царинска декларација. <i>Плаћања кувљене и најлајше продајне робе у оквиру поклова посредовања робе укључени су у ставку Друге пословне услуге</i>	112	112
- Авансне наплате и плаћања (аванси) до 90 дана при извозу и увозу робе: наплате робе извршене пре самог извоза, односно плаћања увоза робе пре самог увоза (не укључују се аванси по основу извођења инвестиционих радова у иностранству)	506	106
- Наплате извоза, односно плаћање увоза робе без царинске декларације: извоз, односно увоз књига, стручне литературе, продаја робе странцима, укључујући наплате, односно плаћања превозницима робе продате у лукама, пристаништима и на аеродромима ако при извозу, односно увозу није била попуњена царинска декларација, без обзира на то да ли су плаћање, односно наплата извршени пре или после испоруке робе	147	147
- Отписи разлика на фактурисану вредност робе	650	650
- Припис разлика на фактурисану вредност робе	651	651
- Примљена покрића за лоро (извозне) акредитиве	514	
ТЕКУЋИ РАЧУН - ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ И ПОПРАВКЕ		
- Наплате, односно плаћања услуга оплемењивања робе: услуге индустријске обраде и прераде робе	315	315
- Наплате, односно плаћања услуга поправки: све услуге поправки и сервисирања, <i>осим поправки које врше грађевинска и монтерска предузећа (видети Инвестициони радови, изградња и монтажа), поправки комјутерске опреме (видети Комјутерске и информационе услуге), и одржавања уређаја и опреме на аеродромима и у лукама (видети Ваздушни саобраћај - остало и Поморски саобраћај - остало)</i>	314	314
ТЕКУЋИ РАЧУН - УСЛУГЕ		
ТРАНСПОРТ		
Поморски саобраћај		
- Превоз путника	202	202
- Превоз робе	201	201
- Остало	208	208
Ваздушни саобраћај		
- Превоз путника	242	242
- Превоз робе	241	241
- Остало	248	248
Друмски саобраћај		
- Превоз путника	252	252
- Превоз робе	251	251
- Остало	258	258
Железнички саобраћај		
- Превоз путника	222	222
- Превоз робе	221	221
- Остало	228	228
Речни саобраћај		
- Превоз путника	232	232
- Превоз робе	231	231
- Остало	238	238

Опис	Наплате из иностранства	Плаћања у иностранство
Превоз путника: превоз нерезидената у међународном саобраћају домаћим транспортним средствима, превоз резидената страним превозним средствима, превоз путника у земљи страним превозним средствима, укључујући остале трошкове који настану при превозу путника (трошкови вишка пртљага, храна и пиће у превозним средствима и сл.). <i>У ову сјавку не спада превоз нерезидената домаћим превозним средствима унутар земље (видети Туризам)</i>		
Превоз робе: превоз робе и услуге уговара на превозно средство, односно истовара, ако је уговором између власника робе и превозника договорено да превозник изврши и те услуге		
Остало: све врсте услуга у лукама, на аеродромима и другим терминалним линијама (карго, утовар, истовар, чување, складиштење, паковање, одржавање и чишћење опреме за транспорт, вуча и спасавање возила, као и провизије и марже агената за извршене услуге превоза робе и путника). <i>У ову сјавку не спадају: услуге изнајмљивања возила са посадом (видети Изнајмљивање возила са посадом), експлоатациони трошкови транспортног средства (видети Остале услуге повезане са транспортом), остало складиштење робе (видети Остале пословно-техничке услуге)</i>		
Остало		
– Транспорт нафте и гаса цевоводима	213	213
– Шпедитерске услуге	270	270
– Изнајмљивање возила са посадом за одређени период	218	218
– Остале услуге повезане с транспортом: трошкови експлоатације, накнада за путеве, транзитне таксе, таксе за прелет	219	219
ТУРИЗАМ		
– Откуп, односно продаја ефективног страног новца од нерезидената, односно нерезидентима (ретрансфер за неутрошене динаре). <i>У ову сјавку не спада откуп, односно продаја ефективног страног новца од резидената (видети Трансакције између резидената и неутралне трансакције)</i>	701	701
– Откуп, односно продаја чекова од нерезидената, односно нерезидентима (ретрансфер за неутрошене динаре). <i>Откуп, односно продаја чекова од резидената (видети Трансакције између резидената и неутралне трансакције)</i>	699	699
– Продаја, односно куповина домаће валуте у иностранству	707	707
– Плаћања у иностранству за продате чекове страних издавалаца	-	341
– Услуге туристичких агенција (дознаке у корист туристичких агенција, укључујући авансе), услуге хотела и других смештајних објеката, ресторана и сл.	702	895
– Остало: продаја робе и других услуга туристима, дозволе за лов и риболов, продати бонови за накнаду за путеве за возила стране регистрације и бензински бонови	705	702
– Службена путовања у иностранство: трошкови комплетних службених путовања, осим трошкова експлоатације који се урачунавају у транспортне трошкове	-	340
– Здравствене услуге туристима, бање, трошкови лекарске неге	401	804
– Укупни трошкови за школовање, укључујући стипендије и школарине, трошкови специјализације	812	812
УСЛУГЕ У ВЕЗИ С КОМУНИКАЦИЈАМА		
– Телекомуникације, пренос звука, пренос информација телефоном или телексом, телеграми, кабловски или сателитски пренос, укључујући доприносе за гледање сателитских програма, закуп сателита, електронска пошта и сл.	245	245
– Услуге које су подршка услугама телекомуникација и другим сличним услугама; ПТТ услуге, достављање поштом, курирске услуге	249	249
ИНВЕСТИЦИОНИ РАДОВИ, ГРАДЊА И МОНТАЖА		
– Услуге градње и монтаже, укључујући увезену опрему и робу за рад на пројектима ако су радови краћи од годину дана	317	317
– Аванси по основу инвестиционих радова ако су ти радови дугорочнијег карактера: аванси, односно приливи по привременим ситуацијама и обрачунима (односе се на предузећа која морају одвојено да воде рачуноводство за пословну јединицу или да плаћају порез у држави у којој обављају инвестициону делатност), осим <i>Исплата добити од извршених инвестиционих радова (видети Доходак од капитал)</i>	421	-
– Плаћања у иностранство по основу извођења инвестиционих радова који имају дугорочнији карактер	-	421
– Наплате по основу инвестиционих радова у иностранству за трошкове плаћене у земљи у динарима (изузев робе)	422	-
– Наплате из иностранства на основу инвестиционих радова које изводе страна лица	475	-
– Извођење инвестиционих радова у земљи које изводе странци: сва плаћања, укључујући и авансе	-	475

Опис	Наплате из иностранства	Плаћања у иностранство
ОСИГУРАЊЕ		
- Осигурање - премије	259	259
– Осигурање – накнаде штете (уговарач осигурања код страног осигураваача и корисник је резидент, односно уговарач осигурања код домаћег осигураваача и корисник је нерезидент)	260	260
– Осигурање – накнаде штете (уговарач осигурања код страног осигураваача је нерезидент, а корисник резидент, односно уговарач осигурања код домаћег осигураваача је резидент, а корисник нерезидент)	261	261
– Провизије осигуравајућег друштва	264	264
– Провизије реосигураваача	267	267
– Реосигурање - премије	268	268
– Реосигурање – накнаде штете	269	269
ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ		
– Провизија и трошкови банкарског и другог кредитног посредовања, укључујући трошкове гаранција	400	400
КОМПЈУТЕРСКЕ И ИНФОРМАЦИОНЕ УСЛУГЕ		
– Компјутерске и информационе услуге: обрада података, активности повезане с базама података, израда компјутерских програма, саветовања у области рачунарства, поправке компјутерске опреме и друге информационе услуге	302	302
ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ		
– Лиценце, патенти, робни жигови и друга ауторска права: плаћања, односно наплате накнада за лиценце и других такси за коришћење права индустријске својине, осим <i>Куповине и продаје пајпенајпа и лиценци (видети Продаја, куповина нейроизводне, нефинансијске имовине)</i>	301	301
ДРУГЕ ПОСЛОВНЕ УСЛУГЕ		
Посредовање и друге услуге у вези с трговином		
– Послови посредовања: све наплате и плаћања у оквиру послова посредовања. Посредовање је одређено као куповина робе коју резидент купи од нерезидента и поново је прода нерезиденту (реекспорт)	516	116
– Заступничка и посредничка провизија и други трошкови	310	310
Оперативни закуп		
– Закуп опреме обухвата све врсте закупа опреме (машине, компјутери и друга опрема)	489	489
– Изнајмљивање транспортних средстава без посаде на одређени период: изнајмљивање бродова без посаде, изнајмљивање авиона без посаде, изнајмљивање осталих возила без посаде	490	490
Остале пословне, професионалне и техничке услуге		
– Истраживање и развој: фундаментална и примењена истраживања, лабораторијске и друге услуге, пројекти и елаборати, котизације за стручне скупове	303	303
– Правна саветовања, рачуноводствена саветовања, ревизија и саветодавни послови у области пореза	304	304
– Предузетнички и пословни консалтинг, котизације за пословне скупове	305	305
– Пропаганда и испитивање тржишта: оглашавање у медијима, сајамске изложбе, презентација производа у иностранству, испитивање тржишта	300	300
– Архитектонске, инжењерске и друге сличне техничке услуге	316	316
– Услуге у вези с пољопривредом, рударством и прерађивачком индустријом, укључујући услуге прераде отпадака	306	306
– Складиштење, осим <i>складиштења на железничким станицима, аеродромима и лукама (видети Транспорти)</i>	319	319
– Контрола квалитета и квантитета при преузимању робе, техничко тестирање робе, анализе и издавање сертификата	280	280

Опис	Наплате из иностранства	Плаћања у иностранство
– Плаћање закупа за пословни простор	320	320
– Остале услуге (услуге чувања и тражења, превођење и тумачење, фотографске услуге, услуге чишћења, комуналне услуге)	307	307
– Смањење потраживања по основу услуга	-	308
ЛИЧНЕ И КУЛТУРНЕ УСЛУГЕ И УСЛУГЕ У ВЕЗИ С РЕКРЕАЦИЈОМ		
– Аудиовизуелне услуге: провизије у вези с филмском и видео делатношћу, радио и телевизијском делатношћу, као и накнаде за лиценце за права дистрибуције и хонорари	409	409
– Културне услуге: услуге музеја, библиотека и оркестара, друге културне активности и котизације, чланарине културних организација	765	765
– Спорт и рекреација: котизације, чланарине и сл.	760	760
– Накнаде хонорара за обављене услуге лекара, лектора, наставника и сл.	810	780
Авансне наплате и плаћања по основу услуга		
– Авансне наплате и плаћања до 90 дана по основу услуга <i>осим аванса код инвестиционих радова и туризма (видети Аванси по основу инвестиционих радова и услуге туристичких агенција)</i>	507	107
ВЛАДИНЕ УСЛУГЕ		
– Приходи и расходи домаћих амбасада, конзулата, привредних представништава и представништава домаћих банака у иностранству. Плаћање трошкова издржавања наших предузећа у иностранству (сви трошкови); плаћање трошкова издржавања представништава и других правних лица (сви трошкови); остала привредна представништва; представништва банака	721	330
ТЕКУЋИ РАЧУНИ - ДОХОЦИ		
ДОХОДАК ОД РАДА		
– Плате и све накнаде запосленим сезонским радницима за извршене радове, плате и све накнаде запосленим резидентима у страним дипломатским представништвима и међународним организацијама, односно лични доходи нерезидената запослених у нашим дипломатским представништвима у иностранству	600	600
ДОХОДАК ОД КАПИТАЛА		
Доходак од улагања у власничке хартије од вредности		
– Дивиденде и друга исплаћена добит од учешћа капитала, односно обављања привредних делатности у иностранству - трансфер добити	578	160
– Извођење инвестиционих радова - добит	420	
Камате: доходи од улагања у дужничке хартије од вредности		
– Исплата камата на улагања у обвезнице и менице	430	430
– Исплата камате на улагања у инструменте тржишта новца	431	431
Доходак од улагања у друге облике капитала		
– Доходак од улагања у непокретности (закупнине и др.)	444	444
– Камата за дугорочне кредите и зајмове	510	110
– Камата за краткорочне кредите	511	111
– Камата на улоге по виђењу и орочене улоге	512	512
– Други трошкови по основу кредита датих иностранству, односно за кредите узете у иностранству	528	128
- Плаћања затезне камате	529	129
ТЕКУЋИ РАЧУН – ТЕКУЋИ ТРАНСФЕРИ		

Опис	Наплате из иностранства	Плаћања у иностранство
– Помоћ и поклони јавном сектору, односно јавног сектора	802	801
– Ренте, пензије, инвалиднине и друга социјална примања	800	800
– Наследства, издржавања и други поклони и помоћ осталим секторима, односно осталих сектора	767	767
– Судски депозити, кауције, казне, таксе, награде, издате визе и др.	892	892
– Остали јавни трансфери (примљени порези, награде, редовни трансфери државних институција међународним организацијама, и обрнуто, накнада за страну техничку помоћ и други трансфери)	803	803
– Остали лични трансфери (по основу умереног износа трошкова издржавања породице)	-	769
– Девизне дознаке из иностранства у корист домаћих физичких лица - исплаћено у динарима	780	-
– Девизне дознаке из иностранства у корист девизних рачуна домаћих физичких лица, односно плаћања у иностранство са девизних рачуна домаћих физичких лица	781	894
– Девизне дознаке радника у корист правних лица. Дознаке радника из иностранства у корист њихових девизних рачуна; дознаке радника из иностранства у корист организација за социјално осигурање по основу пензијског осигурања радника и здравствене заштите њихових породица	782	
КАПИТАЛНИ И ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН		
КАПИТАЛНИ РАЧУН – КАПИТАЛНИ ТРАНСФЕРИ		
ЈАВНИ ТРАНСФЕРИ		
– Трансфери новца који повећавају фиксни капитал у земљи: нпр. новчане субвенције за инвестиционе пројекте и међувладине одштете плаћене на нивоу влада	901	901
ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИХ СЕКТОРА		
– Трансфери миграната: преноси средстава повезани са миграцијом појединаца из једне привреде у другу	768	768
– Преноси између рачуна резидената и нерезидената због промене статуса	640	640
КАПИТАЛНИ РАЧУН – ПРОДАЈА, ОДНОСНО КУПОВИНА НЕПРОИЗВОДНЕ И НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ		
– Продаја, односно куповина патената, лиценци и друге нематеријалне имовине	770	770
– Продаја непокретности страним дипломатским представништвима, односно куповина непокретности од тих представништава	771	771
ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН – УЛАГАЊА У ВЛАСНИЧКЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ		
– Портфолио улагања резидената у стране власничке хартије од вредности	519	519
– Портфолио улагања нерезидената у домаће власничке хартије од вредности	518	518
– Улагање страног капитала у домаћа предузећа и банке, улагања у акције домаћих предузећа и банака, односно враћање удела страног капитала	557	157
– Наплата примљена за продати удео капитала у другом домаћем предузећу, односно плаћање нерезиденту за продати удео у другом домаћем предузећу	666	666
– Учешће домаћег капитала у страним банци и предузећима, сва улагања у акције страних предузећа и банака, односно смањење удела у капиталу	579	179
– Продаја, односно куповина непокретности у СР Југославији, <i>осим продаје, односно куповине не-покретности страним дипломатским представништвима (видети Продаја, односно куповина непроизводне и нефинансијске имовине)</i>	538	138
– Продаја, односно куповина непокретности у иностранству	539	139
– Уплата страног капитала која не повећава основни капитал, односно враћање тог капитала	560	560
ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН – УЛАГАЊА У ДУЖНИЧКЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ		
– Продаја, односно куповина дужничких хартија од вредности страних емитената (главница): обвезнице, менице	540	540
– Продаја, односно куповина дужничких хартија од вредности домаћих емитената (главница): обвезнице, менице	541	541

Опис	Наплате из иностранства	Плаћања у иностранство
– Продаја, односно куповина дужничких хартија од вредности страних емитената (главница): инструменти тржишта новца (благајнички записи, потврде о депозиту)	542	542
– Продаја, односно куповина дужничких хартија од вредности домаћих емитената (главница): инструменти тржишта новца (благајнички записи, потврде о депозиту)	543	543
ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН – ОСТАЛА УЛАГАЊА – КРЕДИТИ		
– Коришћење, односно отплата дугорочних кредита и зајмова узетих у иностранству (више од једне године)	521	121
– Коришћење, односно отплата краткорочних кредита узетих у иностранству: краткорочни финансијски кредити узети у иностранству	522	123
– Отплата, односно коришћење дугорочних кредита и зајмова датих иностранству (више од једне године)	517	166
– Отплата, односно коришћење краткорочних кредита датих иностранству: краткорочни финансијски зајмови дати иностранству	523	167
– Коришћење, односно отплата субординираних кредита	520	120
– Коришћење средстава робног кредита, односно одобрење средстава на рачун у иностранству (0050) за плаћање увоза робе по закљученим робним кредитима	574	174
– Посао извоза, односно увоза робе и услуга са уговореним роком дужим од 90 дана	524	168
ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН – ЕФЕКТИВНИ СТРАНИ НОВАЦ И УЛОЗИ		
– Полагање ефективног страног новца и чекова на текуће рачуне и улоге нерезидената, односно подигнути ефективни страни новац и издати чекови с текућих рачуна и улога нерезидената	898	898
– Продати путнички чекови који гласе на динаре	706	-
– Повећање, односно смањење улога страних банака и других финансијских организација (рачуни 5430 и 5030)	501	101
– Повећање, односно смањење улога нерезидената (осим страних банака и других страних финансијских организација)	502	102
– Повећање, односно смањење орочених улога нерезидената (страних банака и других нерезидената)	504	104
– Смањење, односно повећање орочених улога код страних банака	505	105
– Плаћање по другим основима (плаћања трошкова у земљи) са рачуна нерезидената (рачуни 5030 и 5031)	704	-
– Откупљивање девизних средстава с рачуна нерезидената	703	-
ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН – ОСТАЛА ИМОВИНА И ОБАВЕЗЕ		
– Смањење, односно повећање домаћег капитала у међународним финансијским организацијама	580	180
– Наплаћена лоро гаранција за послове између резидената; намирење наплаћене лоро гаранције за послове између резидената	525	125
– Наплаћена потраживања по основу наплаћене гаранције	527	-
– Покриће губитка у предузећу, односно покриће губитка сопственог предузећа у иностранству	622	622
– Плаћање из стечајне масе или по судском извршењу, укључујући наплату акцептних налога	670	670
– Примљена покрића за подигнути ефективни страни новац са штедних књижица нерезидената код домаћих банака, односно подигнути ефективни страни новац са штедних књижица страних банака	508	108
– Примљена покрића за чекове, односно чекови достављени на наплату у иностранству и коришћење покрића за лоро чекове	515	115
– Смањење потраживања по основу капиталних трансакција	-	684
– Продаја и куповина злата у иностранству	551	151
– Измирење клириншког салда у девизама	553	153
II. ТРАНСАКЦИЈЕ ИЗМЕЂУ РЕЗИДЕНАТА И НЕУТРАЛНЕ ТРАНСАКЦИЈЕ		
– Откуп, односно продаја ефективног страног новца од резидената – физичких лица	796	700
– Откуп, односно продаја чекова од резидената – физичких лица	795	795

Опис	Наплате из иностранства	Плаћања у иностранство
– Депоновање, односно подизање ефективног страног новца и путничких чекова на рачуне и штедне улоге становништва у инострану валути	797	897
– Продаја стране робе нерезидентима и резидентима у земљи: плаћања у иностранству за продату страну робу (консигнација и слободна царинска продавница)	711	711
– Пренос с рачуна у иностранству на рачуне у земљи, односно дотације девизних рачуна у иностранству	530	130
– Плаћања за изравнање стања на контокорентном рачуну: измирење салда на рачуну платне картице	532	132
– Плаћања за изравнање стања на контокорентном рачуну: измирење салда на рачуну дугорочне производне кооперације	533	133
– Продаја и куповина ефективног страног новца у иностранству: пренос ефективног страног новца на рачун у иностранству (на терет рачуна 0050, а у корист рачуна 0060), дотација рачуна 0060 ефективним страним новцем купљеним у иностранству (на терет рачуна 0060, а у корист рачуна 0050)	552	152
– Пренос девиза преко рачуна у иностранству између НБЈ и овлашћених банака (НАПОМЕНА: при дотацији рачуна 0050 Народне банке Југославије – банка користи шифру 155, а Народна банка Југославије шифру 555; при дотацији рачуна 0050 банке, банка користи шифру 555, а Народна банка Југославије шифру 155)	555	155
– Пренос са рачуна 0050 на други рачун 0050 у оквиру једне банке: кад се користи шифра 561 обавезно мора постојати и одлив са шифром 161 и истим подацима, односно кад се користи шифра 161, обавезно мора постојати и прилив са шифром 561 и истим подацима	561	161
– Пренос са рачуна 0050 једне банке на рачун 0050 друге банке: банка која прима средства користи шифру 562, а банка која преноси средства шифру 162 (НАПОМЕНА: ако је једна од банака Народна банка Југославије, није дозвољено користити ту шифру, већ 155-555)	562	162
– Пренос у земљи на основу преноса ефективног страног новца: пренос ефективног страног новца између банака преко збирних центара (коришћење шифре дозвољено је само на рачуну 0060) (НАПОМЕНА: банка која преноси средства користи шифру 163, а банка која прима средства шифру 563)	563	163
– Откуп ефективног страног новца и чекова од овлашћених мењачница	572	-
– Пренос између девизних рачуна у земљи	565	165
- Ефективни страни новац подигнут по основу обвезница депоноване девизне штедње	-	900
– Купопродаја девиза: продаја једне валуте и куповина друге	577	177
– Рачунска неусклађеност (отворене ставке) и погрешна књижења	599	199
– Повраћај украденог ефективног страног новца, односно пљачка и крађа ефективног страног новца	198	198
– Пренос средстава из банке прилива на банку исплате	569	-

Прилог 3

ШИФРЕ ИНСТРУМЕНАТА ПЛАЋАЊА

Шифра	Назив
1	дознаке, кредитна писма и чекови
2	сторно дознака, кредитних писма и чекова
3	покриће акредитива
4	сторно покрића акредитива
5	коришћење акредитива
6	сторно коришћења акредитива
7	ефектива
8	сторно ефективе

Прилог 4

ПОСЕБНЕ ШИФРЕ РЕЗИДЕНАТА (МАТИЧНИ БРОЈЕВИ)

Матични број	Опис
02000008	физичко лице – Црна Гора
07000006	физичко лице – Србија ван територија АП
08000000	физичко лице – Војводина
09000007	физичко лице – Косово и Метохија
06000002	Федерација

Прилог 5

ШИФАРНИК ВАЛУТА

Шифра валуте		Назив валуте	Назив земље
алфа	нум.		
1	2	3	4
AFA	004	Афган	Авганистан
AZM	031	Азербејџански манат	Азербејџан

1	2	3	4
ALL	008	Лек	Албанија
DZD	012	Алжирски динар	Алжир
USD	840	Амерички долар	Америчка Самоа
XCD	951	Источнокарипски долар	Ангвила
AON	024	Нова кванца	Ангола
AOR	982	Кванца реал	Ангола
ADP	020	Андорска пезета	Андора
ESP	724	Шпанска пезета	Андора
FRF	250	Француски франак	Андора
XCD	951	Источнокарипски долар	Антигва и Барбуда
ARS	032	Аргентински пезос	Аргентина
AWG	533	Арубијски гулден	Аруба
AUD	036	Аустралијски долар	Аустралија
ATS	040	Шилинг	Аустрија
BDT	050	Така	Бангладеш
BBD	052	Барбадоски долар	Барбадос
BSD	044	Бахамски долар	Бахами
BHD	048	Бахреински динар	Бахреин
BEF	056	Белгијски франак	Белгија
BZD	084	Белиски долар	Белизе
BYB	112	Белоруска рубља	Белорусија
XOF	952	ЦФА франак	Бенин
BMD	060	Бермудски долар	Бермуди
AUD	036	Аустралијски долар	Божична Острва (Аустралија)
BOV	984	Мвдол	Боливија
BOB	068	Боливиано	Боливија
BAM	977	Конвертибилна марка	Босна и Хрцеговина
BWP	072	Пула	Боцвана
BRL	986	Бразилски реал	Бразил
USD	840	Амерички долар	Британска територија Индијског океана
BND	096	Брунејски долар	Брунеј Дарусалам
NOK	578	Норвешка круна	Буве острво (Норвешка)
BGL	100	Лев	Бугарска
XOF	952	ЦФА франак	Буркина Фасо
BIF	108	Бурундски франак	Бурунди
BTN	064	Нгултрун	Бутан
INR	356	Индиска рупија	Бутан
VUV	548	Вату	Вануату
ITL	380	Италијанска лира	Ватикан (Италија)

1	2	3	4
GBP	826	Фунта стерлинга	Велика Британија
VEB	862	Боливар	Венецуела
VND	704	Донг	Вијетнам
XPF	953	ЦФП франак	Волис и Футуна (острва)
XAF	950	ЦФА франак	Габон
GMD	270	Даласи	Гамбија
GHC	288	Седи	Гана
FRF	250	Француски франак	Гваделупе
GYP	328	Гвајана долар	Гвајана
GTQ	320	Кецал	Гватемала
GNF	324	Гвинејски франак	Гвинеја
GWP	624	Пезос	Гвинеја Бисао
XOF	952	ЦФА франак	Гвинеја Бисао
GIP	292	Гибралтарска фунта	Гибралтар
XCD	951	Источнокарипски долар	Гренада
DKK	208	Данска круна	Гренланд (Данска)
GEL	981	Лари	Грузија
GRD	300	Драхма	Грчка
USD	840	Амерички долар	Гуам (САД)
DKK	208	Данска круна	Данска
USD	840	Амерички долар	Девичанска острва (британска)
USD	840	Амерички долар	Девичанска острва (САД)
XCD	951	Источнокарипски долар	Доминика
DOP	214	Доминикански пезос	Доминиканска Република
EUR	978	Евро	Европска монетарна унија
EGP	818	Египатска фунта	Египат
ESC	218	Сукре	Еквадор
ECV	983	Unidad da valor konstante	Еквадор
XAF	950	ЦФА франак	Екваторијална Гвинеја
SVC	222	Салвадорски колон	Ел Салвадор
ERN	232	Накфа	Еритреја
EЕК	233	Круна	Естонија
ETB	230	Етиопски бир	Етиопија
ZRN	180	Нови заир	Заир
ZMK	894	Квача	Замбија
MAD	504	Марокански дирхам	Западна Сахара (Шпанија, Мауританија, Мароко)
CVE	132	Зеленортски ескудо	Зеленортска острва

1	2	3	4
ZWD	716	Зимбабвеански долар	Зимбабве
ILS	376	Шекел	Израел
INR	356	Индијска рупија	Индија
IDR	360	Рупија	Индонезија
IQD	368	Ирачки динар	Ирак
IRR	364	Ирански ријал	Иран
IEP	372	Ирска фунта	Ирска
ISK	352	Исландска круна	Исланд
TPE	626	Тиморски ескудо	Источни Тимор
IDR	360	Рупија	Источни Тимор
ITL	380	Италијанска лира	Италија
JMD	388	Јамајчански долар	Јамајка
JPY	392	Јен	Јапан
YER	886	Јеменски ријал	Јемен
AMD	051	Јерменијски драм	Јерменија
JOD	400	Јордански динар	Јордан
YUM	891	Југословенски динар	Југославија
ZAR	710	Ранд	Јужна Африка
KZT	398	Тенге	Казахстан
KYD	136	Кајмански долар	Кајманска острва
KHR	116	Ријал	Камбоџа
XAF	950	ЦФА франак	Камерун
CAD	124	Канадски долар	Канада
QAR	634	Катарски ријал	Катар
KES	404	Кенијски шилинг	Кенија
CNY	156	Јуан	Кина
CYP	196	Кипарска фунта	Кипар
KGS	417	Сом	Киргистан
AUD	036	Аустралијски долар	Кирибати
AUD	036	Аустралијски долар	Кокосова (Килинг) острва
COP	170	Колумбијски пезос	Колумбија
KMF	174	Коморски франак	Комори
XAF	950	ЦФА франак	Конго
KRW	410	Вон	Кореја Јужна
KPW	408	Севернокорејски вон	Кореја Северна
CRC	188	Костарикански колон	Костарика
CUP	192	Кубански пезос	Куба
KWD	414	Кувајтски динар	Кувајт
NZD	554	Новозеландски долар	Кукова острва
LAK	418	Кип	Лаос

1	2	3	4
LSL	426	Лоти	Лесото
ZAR	710	Ранд	Лесото
ZAL	991	Финансијски ранд	Лесото
LVL	428	Летонски латс	Летонија
LBP	422	Либанска фунта	Либан
LRD	430	Либериски долар	Либериа
LYD	434	Либијски динар	Либијска Арапска Џамахирија
LTL	440	Литвански литас	Литванија
CHF	756	Швајцарски франак	Лихтенштајн
LUF	442	Луксембуршки франак	Луксембург
MGF	450	Малгашки франак	Мадагаскар
HUF	348	Форинта	Мађарска
MOP	446	Петака	Макао
MKD	807	Денар	Македонија
MWK	454	Квача	Малави
MVR	462	Малдивска рупија	Малдиви
MYR	458	Малезијски рингит	Малезија
XOF	952	ЦФА франак	Мали
MTL	470	Малтешка лира	Малта
MAD	504	Марокански дирхам	Мароко
FRF	250	Француски франак	Мартиник
USD	840	Амерички долар	Маршалска острва
MRO	478	Угља	Мауританија
MUR	480	Маурицијска рупија	Маурицијус
MXN	484	Мексички пезос	Мексико
MXY	979	УДИ	Мексико
XDR	960	СДР	Међународни монетарни фонд ММФ
USD	840	Амерички долар	Микронезија
MMK	104	Кијат	Мјанмар
MZM	508	Метикал	Мозамбик
MDL	498	Молдавски леј	Молдавија
FRF	250	Француски франак	Монако
MNT	496	Тугрик	Монголија
XCD	951	Источнокарипски долар	Монсерат
NAD	516	Намибијски долар	Намибија
ZAR	710	Ранд	Намибија
AUD	036	Аустралијски долар	Науру
DEM	280	Немачка марка	Немачка
NPR	524	Непалска рупија	Непал
XOF	952	ЦФА франак	Нигер
NGN	566	Наира	Нигерија

1	2	3	4
NIO	558	Кордоба оро	Никарагва
NZD	554	Новозеландски долар	Ниуе (Нови Зеланд)
XPF	953	ЦФП франак	Нова Каледонија
NZD	554	Новозеландски долар	Нови Зеланд
NOK	578	Норвешка круна	Норвешка
AUD	036	Аустралијски долар	Норфолска острва
XOF	952	ЦФА франак	Обала Слоноваче
OMR	512	Омански риал	Оман
PKR	586	Пакистанска рупија	Пакистан
USD	840	Амерички долар	Палау
PAB	590	Балбоа	Панама
USD	840	Амерички долар	Панама
PGK	598	Кина	Папуа Нова Гвинеја
PYG	600	Гварани	Парагвај
PEN	604	Нуево сол	Перу
NZD	554	Новозеландски долар	Питкерт
XPF	953	ЦФП франак	Полинезија
PLN	985	Злот	Пољска
USD	840	Амерички долар	Порторико (САД)
PTE	620	Португалски ескудо	Португалија
FRF	250	Француски франак	Реинион
RWF	646	Руандски франак	Руанда
ROL	642	Леј	Румунија
RUB	643	Руска рубља	Руска Федерација
RUR	810	Руска рубља	Руска Федерација
USD	840	Амерички долар	САД
WST	882	Тала	Самоа
ITL	380	Италијанска лира	Сан Марино
STD	678	Добра	Сао Томе и Принсипе
SAR	682	Саудијски ријал	Саудијска Арабија
SZL	748	Лилангени	Свазиленд
NOK	578	Норвешка круна	Свалбард и Јан Мајен острва (Норвешка)
USD	654	Фунта Свете Јелене	Света Јелена
USD	840	Амерички долар	Северномаријанска острва
SCR	690	Сејшелска рупија	Сејшели
FRF	250	Француски франак	Сенпјер и Микелон
XOF	952	ЦФА франак	Сенегал

1	2	3	4
XCD	951	Источнокарипски долар	Сент Винсент и Гренадини
XCD	951	Источнокарипски долар	Сент Китс – Невис
XCD	951	Источнокарипски долар	Сент Лусија
SLL	694	Леоне	Сијера Леоне
SGD	702	Сингапурски долар	Сингапур
SYP	760	Сиријска фунта	Сиријска Арапска Република
SKK	703	Словачка круна	Словачка
SIT	705	Толар	Словенија
SBD	090	Долар Соломонских острва	Соломонска острва
SOS	706	Сомалијски шилинг	Сомалија
SDD	736	Судански динар	Судан
SRG	740	Суринамски гулден	Суринам
TWD	901	Тајвански долар	Тајван
THB	764	Бат	Тајланд
TZS	834	Танзанијски шилинг	Танзанија
TJR	762	Таџикистанска рубља	Таџикистан
XOF	952	ЦФА франак	Того
NZD	554	Новозеландски долар	Токелау
TOP	776	Панга	Тонга
TTD	780	Тринидад и Тобаго долар	Тринидад и Тобаго
AUD	036	Долар	Тувалу (Аустралија)
TND	788	Туниски динар	Тунис
TMM	795	Манат	Туркменистан
USD	840	Амерички долар	Туркс и Каикос (острва)
TRL	792	Турска лира	Турска
UGX	800	Угандски шилинг	Уганда
UZS	860	Узбекистан сум	Узбекистан
USD	840	Амерички долар	Уједињене државе мањих удаљених острва
AED	784	УАЕ дирхам	Уједињени Арапски Емирати
UAH	980	Гривна	Украјина
UYU	858	Уругвајски пезос	Уругвај
DKK	208	Данска круна	Фарска острва (Данска)
PHP	608	Филипински пезос	Филипини
FIM	246	Финска марка	Финска

1	2	3	4
FJD	242	Фици долар	Фици
FKP	238	Фокландска фунта	Фокландска острва - Малвини
FRF	250	Француски франак	Француска
FRF	250	Француски франак	Француска Гијана (Француска)
XPF	953	ЦФП франак	Француска Полинезија
			Француска Метрополитен
FRF	250	Француски франак	Француска јужна територија
HTG	332	Гурд	Хаити
USD	840	Амерички долар	Хаити
AUD	036	Аустралијски долар	Херд и Макдоналд острва
NLG	528	Холандски гулден	Холандија
ANG	532	Холандскоантиски гулден	Холандски Антили
HKD	344	Хонгконг долар	Хонгконг
HNL	340	Лемпира	Хондурас
HRK	191	Куна	Хрватска
XAF	950	ЦФА франак	Централноафричка Република
XAF	950	ЦФА франак	Чад
CZK	203	Чешка круна	Чешка
CLP	152	Чилеански пезос	Чиле
CLF	990	Унидадес де фор-менто	Чиле
DJF	262	Џибутски франак	Џибути
CHF	756	Швајцарски франак	Швајцарска
SEK	752	Шведска круна	Шведска
ESP	724	Шпанска пезета	Шпанија
LKR	144	Рупија	Шри Ланка

Прилог 6

ШИФАРНИК ЗЕМАЉА

Ознака	Шифра	Назив земље
1	2	3
AF	4	Авганистан
AN	532	Холандски Антили
CD	179	Конго
EH	732	Западна Сахара
FX	69	Француска Метрополитен
JT	396	Џонстон острво
MI	155	Мидвејска острва
MP	209	Северномаријанска острва
NT	168	Неутрална зона

1	2	3
NZ	554	Нови Зеланд
PU	240	Уједињене државе пацифичких острва
TK	772	Токелау
WA	247	Вејк острво
XP	994	Палестинска ослободилачка организација
AW	533	Аруба
AO	24	Ангола
AI	660	Ангвила
AL	8	Албанија
AD	20	Андора
AE	784	Уједињени Арапски Емирати
AR	32	Аргентина
AM	51	Арменија
AS	16	Америчка Самоа
AQ	10	Антарктик
TF	260	Јужна француска територија
AG	28	Антигва и Барбуда
AU	36	Аустралија
AT	40	Аустрија
AZ	31	Азербејџан
BI	108	Бурунди
BE	56	Белгија
BJ	204	Бенин
BF	854	Буркина Фасо
BD	50	Бангладеш
BG	100	Бугарска
BH	48	Бахреин
BS	44	Бахами
BA	70	Босна и Херцеговина
BY	112	Белорусија
BZ	84	Белизе
BM	60	Бермуди
BO	68	Боливија
BR	76	Бразил
BB	52	Барбадос
VN	96	Брунеј
BT	64	Бутан
BV	74	Буве острво
BW	72	Боцвана
CF	140	Централноафричка Република
CA	124	Канада
CC	166	Кокосова (Килинг) острва
CH	756	Швајцарска
CL	152	Чиле
CN	156	Кина
CI	384	Обала Слоноваче
CM	120	Камерун
CG	178	Конго

1	2	3
СК	184	Кукова острва
СО	170	Колумбија
КМ	174	Комори
СV	132	Зеленортска острва
CR	188	Костарика
CU	192	Куба
CX	162	Божићно острво
KY	136	Кајманска острва
CY	196	Кипар
CZ	203	Чешка
DE	276	Немачка
DJ	262	Џибути
DM	212	Доминика
DK	208	Данска
DO	214	Доминиканска Република
DZ	12	Алжир
EC	218	Еквадор
EG	818	Египат
ER	232	Еритреја
ES	724	Шпанија
EE	233	Естонија
ET	231	Етиопија
FI	246	Финска
FJ	242	Фиџи
FK	238	Фокландска острва (Малвини)
FR	250	Француска
FO	234	Фарска острва
FM	583	Микронезија
GA	266	Габон
GB	826	Велика Британија
GE	268	Грузија
GH	288	Гана
GI	292	Гибралтар
GN	324	Гвинеја
GP	312	Гваделуп
GM	270	Гамбија
GW	624	Гвинеја Бисао
GQ	226	Екваторијална Гвинеја
GR	300	Грчка
GD	308	Гренада
GL	304	Гренланд
GT	320	Гватемала
GF	254	Француска Гијана
GU	316	Гуам
GY	328	Гвајана
HK	344	Хонгконг
HM	334	Херд и Мекдоналд острва
HN	340	Хондурас

1	2	3
HR	191	Хрватска
HT	332	Хаити
HU	348	Мађарска
ID	360	Индонезија
IN	356	Индија
IO	86	Британска територија Индијског океана
IE	372	Ирска
IR	364	Иран
IQ	368	Ирак
IS	352	Исланд
IL	376	Израел
IT	380	Италија
JM	388	Јамајка
JO	400	Јордан
JP	392	Јапан
KZ	398	Казахстан
KE	404	Кенија
KG	417	Киргистан
KH	116	Камбоџа
KI	296	Кирибати
KN	659	Сент Китс - Невис
KR	410	Кореја
KW	414	Кувајт
LA	418	Лаос
LB	422	Либан
LR	430	Либериа
LY	434	Либијска Арапска Џамахирија
LC	662	Сент Лусија
LI	438	Лихтенштајн
LK	144	Шри Ланка
LS	426	Лесото
LT	440	Литванија
LU	442	Луксембург
LV	428	Летонија
MO	446	Макао
MA	504	Мароко
MC	492	Монако
MD	498	Молдавија
MG	450	Мадагаскар
MV	462	Малдиви
MX	484	Мексико
MH	584	Маршалска острва
MK	807	БЈР Македонија
ML	466	Мали
MT	470	Малта
MM	104	Мјанмар
MN	496	Монголија
MZ	508	Мозамбик

1	2	3
MR	478	Мауританија
MS	500	Монсерат
MQ	474	Мартиник
MU	480	Маурицијус
MW	454	Малави
MY	458	Малезија
YT	175	Мајоте
NA	516	Намибија
NC	540	Нова Каледонија
NE	562	Нигер
NF	574	Норфолк острво
NG	566	Нигерија
NI	558	Никарагва
NU	570	Ниуе
NL	528	Холандија
NO	578	Норвешка
NP	524	Непал
NR	520	Науру
OM	512	Оман
PK	586	Пакистан
PA	591	Панама
PN	612	Питкерн
PE	604	Перу
PH	608	Филипини
PW	585	Палау
PG	598	Папуа Нова Гвинеја
PL	616	Пољска
PR	630	Порторико
KP	408	Кореја
PT	620	Португалија
PY	600	Парагвај
PF	258	Француска Полинезија
QA	634	Катар
RE	638	Реинион
RO	642	Румунија
RS	71	Република Српска
RU	643	Руска Федерација
RW	646	Руанда
SA	682	Саудијска Арабија
SD	736	Судан
SN	686	Сенегал
SG	702	Сингапур
GS	106	Јужна Џорџија и Јужна сендвичка острва
SH	654	Света Јелена
SJ	744	Свалбард и Јан Мајен острва
SB	90	Соломонска острва
SL	694	Сијера Леоне
SV	222	Ел Салвадор

1	2	3
SM	674	Сан Марино
SO	706	Сомалија
PM	666	Сен Пјер и Микелон
ST	678	Сао Томе и Принсипе
SR	740	Суринам
SK	703	Словачка
SI	705	Словенија
SE	752	Шведска
SZ	748	Свазиленд
SC	690	Сејшелска Острва
SY	760	Сиријска Арапска Република
TC	796	Туркс и Каикос Острва
TD	148	Чад
TG	768	Того
TH	764	Тајланд
TJ	762	Тацикистан
TO	776	Тонга
TM	795	Туркменистан
TP	626	Источни Тимор
TT	780	Тринидад и Тобаго
TN	788	Тунис
TR	792	Турска
TV	798	Тувалу
TW	158	Тајван
TZ	834	Танзанија
UG	800	Уганда
UA	804	Украјина
UY	858	Уругвај
US	840	Сједињене Америчке Државе
UZ	860	Узбекистан
VA	336	Ватикан
VC	670	Сент Винсент и Гренадини
VE	862	Венецуела
VG	92	Девичанска острва - британска
VI	850	Девичанска острва – САД
VN	704	Вијетнам
VU	548	Вануату
WF	876	Волис и Футуна – острва
WS	882	Самоа
YE	887	Јемен
YU	891	Југославија
ZA	710	Јужна Африка
ZR	180	Заир
ZM	894	Замбија
ZW	716	Зимбабве

231.

На основу тачке 16а. став 2. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000) и тачке 23. Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова и поступку контроле мењачких послова („Службени лист СРЈ”, бр. 25/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

УПУТСТВО**ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОДЛУКЕ О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ОБАВЉАЊА МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА И ПОСТУПКУ КОНТРОЛЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА****I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

1. Овим упутством уређује се спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова и поступку контроле мењачких послова (у даљем тексту: Одлука).

2. Мењачке послове, у смислу Одлуке, овлашћене банке и банке (у даљем тексту: банке) и Народна банка Југославије обављају у складу са Одлуком и овим упутством, а овлашћени мењачи и у складу са уговором о обављању мењачких послова (у даљем тексту: уговор).

3. Уговором се уређују међусобна права и обавезе банке и овлашћеног мењача, односно Народне банке Југославије и овлашћеног мењача.

Уговор садржи нарочито:

- назив и седиште банке и овлашћеног мењача;
- рачун овлашћеног мењача;
- врсту мењачких послова и начин њиховог обављања;
- валуту у којој ће овлашћени мењач откупљивати и продавати ефективни страни новац (у даљем тексту: ефектива) и чекове, и по ком курсу;
- обавезу утврђивања благајничког максимума за ефективну у висини до 30% износа ефективне откупљене претходног радног дана;

– начин на који ће се обрачунавати и отпремати откупљена ефектива, односно чекови, као и начин на који ће се водити евиденције прописане овим упутством;

– начин издавања потврде о откупу и продаји ефективне и чекова, односно начин вођења дневника благајне;

– међусобне односе банке, односно Народне банке Југославије и овлашћеног мењача у вези с провизијом за обављање мењачких послова;

– сва мењачка места овлашћеног мењача;

– надлежност суда у случају спора.

4. Народна банка Југославије овлашћеном мењачу с којим је закључила уговор уручује по једну налепницу за свако мењачко место, коју је овлашћени мењач дужан да истакне на том месту. У случају престанка послова на мењачком месту, овлашћени мењач је обавезан да уклони налепницу и да је врати Народној банци Југославије.

5. Ако се готовина у динарима (у даљем тексту: готовина) и ефектива које су намењене мењачком пословању чувају с другом готовином и ефективом у истој каси, односно трезору – мењач је дужан да обезбеди да готовина и ефектива намењене мењачком пословању буду одвојене – паковане и обележене натписом „мењачко пословање”.

Овлашћени мењач је дужан да стање готовине и ефективне у дневнику благајне свакога дана сравњује са стварним стањем готовине и ефективне у каси.

6. Радници који раде на мењачким пословима могу у просторије благајничког места уносити своја готовинска новчана средства највише у износу динарске противвредности 100 евра (цепарац).

7. Банка и Народна банка Југославије дужне су да овлашћеном мењачу благовремено доставе упутства за обављање мењачких послова (обавештења о пуштању у оптицај нових новчаница, о повлачењу новчаница из оптицаја, о појавама фалсификата новчаница и чекова и др.), важеће курсне листе за ефективну банке, односно Народне банке Југославије, обрасце потврда о откупу, односно продаји и друге обрасце који се користе у обављању мењачких послова, друге расположиве информације о техничкој опреми која се користи за обављање тих послова као и да му пружи стручну помоћ у обуци радника који ће радити на мењачким пословима.

8. Овлашћени мењач на мењачком месту мора да поседује следећу документацију:

1) копију писменог овлашћења Народне банке Југославије;

2) копију важећег уговора;

3) копију решења из судског регистра, односно решења органа надлежног за обављање мењачких послова;

4) потврду о оспособљености мењачких радника;

5) потврде о откупу и продаји ефективне и чекова, као и дневнике благајне, из претходних шест месеци;

6) осталу књиговодствену документацију која је неопходна за то да се мењачки послови обављају на мењачком месту (курсна листа и др.).

9. Откуп, односно продају ефективне и чекова, мењач обавља за стране валуте из важеће курсне листе.

10. На основу података из обавештења које Народна банка Југославије редовно доставља банкама и података из Збирке описа страних новчаница и описа лажних новчаница коју издаје Народна банка Југославије, мењачи су дужни да при обављању мењачких послова утврде да ли је страна новчаница исправна, односно да ли је у оптицају, да ли је истекао рок за њену замену и да ли евентуално постоји фалсификат те новчанице.

Страна новчаница није исправна:

– ако је део који недостаје надокнађен другом врстом папира или папиром с друге новчанице (што се квалификује као покушај преправке и подлеже експертизи);

– ако су главни мотиви или ознаке апоена преправљани на било који начин или из било каквих побуда;

– ако је знатно изгледела због прања или су основне карактеристике и елементи заштите измењени неком супстанцом;

– ако недостаје више од 51% новчанице, односно ако серијски број новчанице није у целости видљив.

11. Мењачи су дужни да, ради правилног руковања ефективом и спречавања откупа фалсификованих и неважећих новчаница, ажурно воде збирку из тачке 10. став 1. овог упутства и евиденцију о свим обавештењима из тог става.

12. Ако овлашћени мењач није сигуран да је нека новчаница у оптицају, или посумња да је фалсификат, подносиоца такве новчанице упућује на банку с којом је закључио уговор, односно на Народну банку Југославије.

На начин из става 1. ове тачке поступа се и ако је страна новчаница до те мере оштећена или похабана да се не може идентификовати.

Овлашћени мењач може се осигурати код организације за осигурање ради накнаде штете настале наплатом или откупом фалсификоване стране новчанице.

13. Ако при подношењу стране новчанице на откуп мењач посумња да је у питању фалсификат, дужан је да на одговарајући начин покуша да задржи лице које је поднело ту новчаницу и да одмах позове радника органа унутрашњих послова. У присуству радника тог органа сачињава се записник о одузимању сумњиве новчанице, у три примерка, с подацима о подносиоцу, као и о самој новчаници (врста валуте, апоен, серијски број и др.). Сумњива новчаница се, уз један примерак записника, доставља Народној банци Југославије – Сектору за девизне послове и односе са иностранством – Одсеку за стране валуте (у даљем тексту: Одсек), ради експертизе, други примерак записника доставља се надлежном секретаријату Министарства унутрашњих послова, а трећи задржава мењач за своје потребе. Лицу које је поднело сумњиву новчаницу издаје се потврда о одузимању новчанице.

Одсек обавештава мењача о извршеној експертизи – на обрасцу Извештај о експертизи лажног страног новца, који се састоји од седам нумерисаних примерака: први примерак се доставља Савезном министарству унутрашњих послова, други секретаријату Министарства унутрашњих послова на територији на којој је фалсификат откривен, трећи организацији за осигурање с којом мењач има закључен уговор о накнади штете, четврти и пети примерак достављају се мењачу, а остали примерци остају у архиви Народне банке Југославије. Ако се експертизом установи да је достављена новчаница исправна – новчаница се враћа пошљаоцу.

Код откривања фалсификата стране новчанице после откупа, без обзира на то да ли је њен подносилац познат, записник се саставља комисијски – у четири примерка. Један примерак записника и сумњива новчаница достављају се Одсеку, један надлежном секретаријату Министарства унутрашњих послова, а два задржава мењач.

Ако сумњиву новчаницу на откуп поднесе лице с дипломатским пасошем, том лицу се издаје потврда о одузимању новчанице, ако је могуће на једном од светских језика. Од тог лица се (без присуства радника органа унутрашњих послова) узимају потребни подаци и о томе обавештава надлежни секретаријат Министарства унутрашњих послова. Састављање и достава записника о одузимању ове новчанице врше се на начин утврђен у ставу 1. ове тачке.

14. Путнички чек се откупљује по следећем поступку: корисник чека је дужан да други потпис на чеку, који мора да одговара првом потпису, стави у присуству мењача на шалтеру. Ради утврђивања аутентичности потписа, односно да ли чек на наплату подноси прави корисник – мењач потписе на чековима упућује с потписом корисника на његовој путној исправи.

Ако треће лице овлашћеном мењачу поднесе на откуп путнички чек који је корисник на оба места већ потписао и на коме је, на месту предвиђеном за попуњавање наредбе (pay to order ...), наредба већ попуњена на име лица које тај чек подноси на откуп – овлашћени мењач подносиоца овог чека упућује на банку с којом је закључио уговор.

15. Ако банкарски чек поднет на откуп испуњава све потребне услове, мењач ће од корисника (ремитента) захтевати да га индосира пред њим – стављањем потписа на полеђини чека (по његовој ширини), а идентитет корисника утврдиће на основу путне исправе или личне карте. Кад се идентитет корисника утврђује на основу путне исправе, потпис мора бити идентичан потпису на тој исправу.

Ако овлашћени мењач прими на шалтеру банкарски чек на коме се износ исписан словима не слаже са износом исписаним цифрама, такав чек неће откупити, а корисника ће упутити на банку с којом је закључио уговор да га преузме на наплату (инкасо).

Ако на банкарском чеку недостаје неки од битних елемената чека, или је неки од тих елемената преправљен, нечитак или радиран – овлашћени мењач такав чек неће откупити, а корисника ће упутити на банку с којом је закључио уговор. Овлашћени мењач неће откупити ни банкарски чек који је издат у више примерака (што се види из ознаке на самом чеку – First, Original, Second, Duplicate) ако се не поднесу сви примерци тог чека.

Овлашћени мењач може извршити откуп банкарског чека, кад корисник преда и оригинал и копију тог чега и кад оба примерка претходно потпише (индосира) на полеђини. И оригинал и копију чека овлашћени мењач доставља банци с којом је закључио уговор.

II. ПРИМЕНА КУРСА

16. Мењач откупљује и продаје ефективу и чекове применом курсева из тачке 6. Одлуке.

Резиденти – физичка лица која ефективу купују у износу већем од 5.000 евра, или у одговарајућој противвредности у другој страниј валути, дужни су да ту куповину најаве 48 сати раније.

III. ПОТВРДА

17. О извршеном откупу и продаји ефективе и чекова мењач издаје потврду, која има најмање једну копију. Оригинал потврде мењач предаје резиденту – физичком лицу, односно нерезиденту – физичком лицу, а копију, без обзира на медиј на коме се налази, чува до истека законом утврђеног рока за чување књиговодствене документације.

Потврда из става 1. ове тачке обавезно садржи:

- назив мењача, односно овлашћеног мењача;
- назив банке, односно Народне банке Југославије с којом овлашћени мењач има закључен уговор;
- назив и адресу мењачког места;
- шифру благајничког места;
- ознаку посла (откуп, продаја) и редни број потврде;
- име и презиме резидента – физичког лица и нерезидента – физичког лица, број путне исправе или личне карте, уз навођење државе и места њиховог издавања, код сваке трансакције чија противвредност у динарима прелази износ од 600.000;
- шифру основа откупа или продаје;
- ознаку валуте, износ у страниј валути и у динарима и курс;
- податке о ефективи и чеку;
- проценат и износ провизије;
- напомену „Потврду је потребно чувати ради остварења права нерезидената – физичких лица на ретрансфер неутрошених динара” – на српском језику и најмање на једном од светских језика;
- датум и место издавања потврде;
- време извршене трансакције;
- потпис благајника или његову шифру.

Потврда из става 1. ове тачке мора бити сачињена у складу с рачуноводственим стандардима и мора да садржи редни број који се не сме понављати. Програмска опрема мора бити израђена тако да се после уношења првог редног броја потврде унесе наредни бројеви, који се до краја предвиђене серије више не могу мењати.

У случају прекида рада компјутерске технологије на благајничком месту мењач користи одштампане обрасце потврде о откупу и продаји ефективе и чекова који већ садрже редне бројеве. Те потврде се штампају у блоковима – у оквиру одређених серијских бројева.

Потврде из става 4. ове тачке овлашћени мењач добија од банке, односно Народне банке Југославије, у складу с тачком 7.

овог упутства, а о предатим и примљеним обрасцима тих потврда банка, односно Народна банка Југославије води евиденцију.

Евиденцију о примљеним и утрошеним обрасцима потврда из става 4. ове тачке води овлашћени мењач.

После успостављања рада компјутерске технологије на благајничком месту, мењач је дужан да у дневник благајне унесе податке с ручно израђених образаца.

IV. ДНЕВНИК БЛАГАЈНЕ

18. Мењач свакодневно сачињава дневник благајне о куповини и продаји ефективе и чекова, који садржи нарочито:

- назив мењача;
- назив и место банке с којим је овлашћени мењач закључио уговор;
- врсту валуте и износ у валути, курс, као и износ динара;
- почетно стање ефективе и готовине и њихово стање на крају дана;
- податке из потврда о куповини, односно потврда о продаји;
- шифру основа куповине, односно продаје (ефектива, чекови);
- обрачунату динарску противвредност и износ обрачунате провизије;
- печат и потпис, односно нумеричку ознаку овлашћеног мењача;
- место и датум.

Дневник благајне о куповини и продаји ефективе и чекова овлашћени мењач закључује на крају сваког радног дана и доставља га банци, односно Народној банци Југославије. Подаци у дневнику благајне морају одговарати подацима о износу откупљене, односно продате ефективе и чекова, по врсти и износу, према појединачним потврдама.

V. ПРЕДАЈА ЕФЕКТИВЕ И ЧЕКОВА

19. Овлашћени мењач предаје банци с којом је закључио уговор ефективу и чекове – на начин и у терминима предвиђеним у том уговору.

На начин из става 1. ове тачке поступа и овлашћени мењач који је закључио уговор с Народном банком Југославије.

20. Ефектива и чекови могу се достављати аманетном поштом или допремом до најближег дела банке или до седишта банке, односно предајом тој банци на шалтеру овлашћеног мењача. Ефектива и чекови који се не достављају поштом осигуравају се код организације за осигурање.

Банка може овлашћеном мењачу признати накнаду стварних поштанских трошкова ако се достављање ефективе и чекова врши аманетном поштом – на основу одговарајуће документације коју овлашћени мењач подноси тој банци.

21. Приликом предаје банци, односно Народној банци Југославије откупљених чекова, овлашћени мењач је дужан да на путничке чекове који гласе на страну валуту стави свој печат на лице чека (на месту за попуњавање наредбе – order), као и на његову полеђину (по његовој ширини), са потписом овлашћеног лица. У случају да корисник чека није попунио датум, датум откупа чека дужан је да стави овлашћени мењач.

Ефективу изнад благајничког максимума из тачке 8. Одлуке овлашћени мењач свакога дана доставља банци, односно Народној банци Југославије.

VI. ПУТУЈУЋИ МЕЊАЧ

22. Путујући мењач мора у време пословања, поред службене легитимације из тачке 17. Одлуке, поседовати овлашћење мењача чији је он део, као и на видном месту истакнут бец са својим именом и презименом и ознаком „ПУТУЈУЋИ МЕЊАЧ”.

Путујући мењач послује у оквиру ефективе и готовине које му дневно дотира мењачко место у које је укључен. После завршетка смене, путујући мењач саставља дневник благајне и укупну ефективу и готовину предаје мењачком месту у које је укључен.

VII. ИЗВЕШТАВАЊЕ

23. Банка саставља декадни извештај о обављеним мењачким пословима – на обрасцу који је, као Прилог 1, одштампан уз ово упутство и његов је саставни део. Декадни извештај банка доставља Народној банци Југославије најкасније у року од три радна дана од истека декаде.

24. Овлашћени мењач који је склопио уговор с банком, односно с Народном банком Југославије саставља дневни извештај

о обављеним мењачким пословима – на обрасцу који је, као Прилог 2, одштампан уз ово упутство и његов је саставни део. Дневни извештај овлашћени мењач свакога дана доставља Народној банци Југославије.

VIII. КОНТРОЛА МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА

25. Народна банка Југославије врши контролу обављања мењачких послова.

26. Банка контролу обављања мењачких послова врши на мењачком месту овлашћеног мењача с којим је закључила уговор, и то по потреби, а најмање једанпут месечно.

Банка врши најмање једну контролу обављања мењачких послова у периоду када је активност пословања овлашћеног мењача највећа и када пословање мењачког места има изразито сезонски карактер.

При свакој контроли обављања мењачких послова банка утврђује да ли је пословање овлашћеног мењача у складу с прописима и уговором.

О извршеној контроли обављања мењачких послова банка сачињава записник, у коме, поред налаза контроле, наводи и врсту и период на који се односи прегледана документација.

Ако при вршењу контроле мењачких послова у смислу ове тачке утврди одређене неправилности, банка о томе сачињава извештај, који доставља Народној банци Југославије.

27. Записник о извршеној контроли обављања мењачких послова банка саставља за свако мењачко место.

Записник из става 1. ове тачке банка доставља Народној банци Југославије, у року од три радна дана од дана извршене контроле.

Банка је дужна да у записнику из става 1. ове тачке наведе:

1) редни број записника, назив овлашћеног мењача и број овлашћења Народне банке Југославије из посебног регистра који води Народна банка Југославије;

2) да ли је овлашћени мењач у обављању мењачких послова поступао у складу с прописима и уговором.

28. У случају престанка важности уговора, односно престанка пословања на мењачком месту, овлашћени мењач је дужан да ефективу и чекове преда банци, односно Народној банци Југославије.

Овлашћени мењач је дужан да у року од три радна дана после престанка важности уговора, односно престанка пословања на мењачком месту уклони налепницу из тачке 4. овог упутства и врати је Народној банци Југославије.

IX. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

29. Издавање потврде о извршеном откупу и продаји ефикативне и чекова, као и вођење дневника благајне, вршиће се у складу са тачком 22. Одлуке.

30. Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 46
10. маја 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с. р.

Прилог 1

_____

(назив банке)

_____

(матични број)

ДЕКАДНИ ИЗВЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНИМ МЕЊАЧКИМ ПОСЛОВИМА

(ОТКУПЉЕНА И ПРОДАТА ЕФЕКТИВА И ОТКУПЉЕНИ И ПРОДАТИ ЧЕКОВИ)

ЗА ПЕРИОД _____

Ознака валуте	ОТКУП ЕФЕКТИВЕ			ОТКУП ЧЕКОВА			ПРОДАЈА ЕФЕКТИВЕ			ПРОДАЈА ЧЕКОВА		
	од домаћих физичких лица	од страних физичких лица	Укупно	од домаћих физичких лица	од страних физичких лица	Укупно	домаћим физичким лицима	страним физичким лицима	Укупно	домаћим физичким лицима	страним физичким лицима	УКУПНО
	шифра (796)	шифра (701)	(2+3)	шифра (795)	шифра (699)	(5+6)	шифра (700)	шифра (701)	(8+9)	шифра (795)	шифра (699)	(11+12)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

_____

(печат и потпис)

Прилог 2

(назив овлашћеног мењача)

(матични број, односно шифра)

(матични број, односно назив банке с којом овлашћени мењач има уговор)

ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНИМ МЕЊАЧКИМ ПОСЛОВИМА
(ОТКУПЉЕНА, ПРОДАТА И ПРЕДАТА ЕФЕКТИВА И ОТКУПЉЕНИ, ПРОДАТИ И ПРЕДАТИ ЧЕКОВИ)
НА ДАН _____

Ознака валуте	Почетно стање*	ОТКУП ЕФЕКТИВЕ				ОТКУП ЧЕКОВА			ПРОДАЈА ЕФЕКТИВЕ			ПРОДАЈА ЧЕКОВА			Предата ефектива	Стање ефективе на крају дана	Стање динара на крају дана	Предати чекови
		Купљена ефектива од банке	од домаћих физичких лица	од страних физичких лица	Укупно	од домаћих физичких лица	од страних физичких лица	Укупно	домаћим физичким лицима	странним физичким лицима	Укупно	домаћим физичким лицима	странним физичким лицима	Укупно				
		шифра (796)	шифра (701)	(3+4+5)	шифра (795)	шифра (699)	(7+8)	шифра (700)	шифра (701)	(10+11)	шифра (795)	шифра (699)	(13+14)		(2+6-12-16)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

(место и датум)

(печат и потпис)

Напомена: * Износ динара укључује се у почетно стање.

232.

На основу члана 109. став 3. Устава Савезне Републике Југославије и члана 11. Закона о Савезном суду („Службени лист СРЈ”, бр. 27/92), Савезни суд на Општој седници, одржаној 4. априла 2002. године, донео је

О Д Л У К У**О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА САВЕЗНОГ СУДА**

За председника Савезног суда бира се проф. др Мирослав Врховшек, судија Савезног суда.

Су бр. 116/2002
4. априла 2002. године
Београд

Заменик председника
Савезног суда,
судија

Ружица Барјактаревић, с. р.

ОДЛИКОВАЊА

На основу члана 96. тачка 7. Устава Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 1/92 и 29/2000), чл. 3. и 14. Закона о одликовањима Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 59/98 и 21/2001), доносим

У К А З**О ОДЛИКОВАЊУ**

За лични допринос и залагање у развијању пријатељских односа и успостављању билатералне сарадње између Савезне Републике Југославије и Републике Аргентине

о д л и к у ј е м**ОРДЕНОМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗВЕЗДЕ ПРВОГ СТЕПЕНА**

Федерика Карлоса Бартфелда (Federico Carlos Bartfeld), досадашњег амбасадора Републике Аргентине.

Бр. 1/2-01-0004/2002-25
29. априла 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница, с. р.**

На основу члана 96. тачка 7. Устава Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 1/92 и 29/2000), чл. 3. и 14. Закона о одликовањима Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 59/98 и 21/2001), доносим

У К А З**О ОДЛИКОВАЊУ**

За лични допринос и залагање у развијању пријатељских односа и успостављању билатералне сарадње између Савезне Републике Југославије и Мексика

о д л и к у ј е м**ОРДЕНОМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗВЕЗДЕ ПРВОГ СТЕПЕНА**

Карлоса Игнација Гонзалеса Магальона (Carlos Ignacio Gonzalez Magallon), досадашњег амбасадора Мексика.

Бр. 1/2-01-0004/2002-24
29. априла 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница, с. р.**

На основу члана 96. тачка 7. Устава Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 1/92 и 29/2000), чл. 3. и 14. Закона о одликовањима Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 59/98 и 21/2001), доносим

УКАЗ

О ОДЛИКОВАЊУ

За лични допринос и залагање у развијању пријатељских односа и успостављању билатералне сарадње између Савезне Републике Југославије и Федеративне Републике Бразила

о д л и к у ј е м

ОРДЕНОМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗВЕЗДЕ ПРВОГ СТЕПЕНА

Адолфа Либерта Вестфалена (Adolf Libert Westphalen), досадашњег амбасадора Федеративне Републике Бразила.

Бр. 1/2-01-0004/2002-23
29. априла 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

На основу члана 96. тачка 7. Устава Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 1/92 и 29/2000), чл. 3. и 14. Закона о одликовањима Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 59/98 и 21/2001), доносим

УКАЗ

О ОДЛИКОВАЊУ

За лични допринос и залагање у развијању пријатељских односа и успостављању билатералне сарадње између Савезне Републике Југославије и Јапана

о д л и к у ј е м

ОРДЕНОМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗВЕЗДЕ ПРВОГ СТЕПЕНА

Нориака Оваду (Noriaki Owada), досадашњег амбасадора Јапана.

Бр. 1/2-01-0004/2002-22
29. априла 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

На основу члана 96. тачка 7. Устава Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 1/92 и 29/2000), чл. 3. и 14. Закона о одликовањима Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 59/98 и 21/2001), доносим

УКАЗ

О ОДЛИКОВАЊУ

За лични допринос и залагање у развијању пријатељских односа и успостављању билатералне сарадње између Савезне Републике Југославије и Републике Кубе

о д л и к у ј е м

ОРДЕНОМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗВЕЗДЕ ПРВОГ СТЕПЕНА

Омара Медина Кинтера (Omar Medina Quintero), досадашњег амбасадора Републике Кубе.

Бр. 1/2-01-0004/2002-21
29. априла 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

На основу члана 96. тачка 7. Устава Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 1/92 и 29/2000), чл. 3. и 14. Закона о одликовањима Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 59/98 и 21/2001), доносим

УКАЗ

О ОДЛИКОВАЊУ

За изузетан допринос развоју пријатељских односа и несечичну помоћ и подршку народу Савезне Републике Југославије

о д л и к у ј е м

ОРДЕНОМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗВЕЗДЕ ПРВОГ СТЕПЕНА

Његово Блаженство Папу и Патријарха александријског и све Африке господина Петра VII.

Бр. 1/2-01-0004/2002-31
8. маја 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

САДРЖАЈ:

	Страна
215. Решење о утврђивању југословенског стандарда за примену статистичких метода у области грађевинарства _____	1
216. Решење о утврђивању југословенских стандарда за безбедност машина _____	1
217. Решење о утврђивању југословенских стандарда за теретне контејнере _____	1
218. Решење о престанку важења одредбе става 6. тачке 1. Решења о југословенским стандардима за теретне контејнере _____	1
219. Коefицијенти раста цена у Савезној Републици Југославији _____	2
220. Одлука о оцењивању сагласности одредбе члана 27. Правилника о организацији рада Новинске агенције Танјуг са Уставом Савезне Републике Југославије __	2
221. Одлука о оцењивању сагласности одредбе члана 8. Правилника о систематизацији радних места у Новинској агенцији Танјуг са Уставом Савезне Републике Југославије _____	2
222. Одлука о условима и начину рада девизног тржишта _____	2
223. Одлука о условима и начину плаћања, наплаћивања и преноса по текућим и капиталним пословима у девизама и у динарима _____	8
224. Одлука о условима и начину обављања мењачких послова и поступку контроле мењачких послова _____	8
225. Одлука о условима куповине иностраних краткорочних хартија од вредности _____	10
226. Одлука о условима под којима се резиденту може одобрити држање девиза на рачуну у иностранству _	10
227. Одлука о обавези извештавања у пословању са иностранством _____	10
228. Одлука о условима и начину личних и физичких преноса средстава плаћања у иностранство и из иностранства _____	10
229. Одлука о ближим условима и начину вршења контроле, поступку издавања налога и предузимању мера према банкама, другим финансијским организацијама и афилијацијама _____	12
230. Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину плаћања, наплаћивања и преноса по текућим и капиталним пословима у девизама и у динарима _____	13
231. Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова и поступку контроле мењачких послова _____	35
332. Одлука о избору председника Савезног суда _____	38
Одликовања _____	38